Strategie rozvoje mikroregionu Podkletí

Verze1

České centrum pro strategická studia
Listopad 2000

Obsah

1 ÚVOD 4

1.1 CÍL PROJEKTU 4
1.2 ABSTRAKT 4
1.3 OBSAH PROJEKTU 4
1.4 ZPRACOVATEL PROJEKTU 5

2 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU 6

2.1 GEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ 6
2.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY OBCÍ MIKROREGIONU 6
2.2.1 Brloh 6
2.2.2 Holubov 6
2.2.3 Křemže 6
2.2.4 Nová Ves 7
2.2.5 Zlatá Koruna 7
2.6 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY 7
2.6.1 Květena a zvířena 7
2.6.2 Přírodní rezervace 7
2.6.3 Naučné stezky 7
2.6.4 Přírodní podmínky 7
2.7 OBYVATELSTVO A BYTOVÝ FOND 8
2.7.1 Brloh 8
2.7.2 Holubov 8
2.7.3 Křemže 8
2.7.4 Nová Ves 8
2.7.5 Zlatá Koruna 9
2.8 EKONOMIKA 10
2.9 CESTOVNÍ RUCH 11
2.10 STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ MOŽNOSTI V OBCÍCH MIKROREGIONU 11
2.10.1 Brloh 11
2.10.2 Holubov 11
2.10.3 Křemže 12
2.10.4 Nová Ves 12
2.10.5 Zlatá Koruna 12
2.11 INFRASTRUKTURA 12
2.12 STAV INFRASTRUKTURY V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH 13
2.12.1 Brloh 13
2.12.2 Holubov 13
2.12.3 Křemže 13
2.12.4 Nová Ves 13
2.12.5 Zlatá Koruna 14

3 VÝSTUPY ZE STUDIÍ OBNOVY VENKOVA A KONCEPCÍ ROZVOJE JEDNOTLIVÝCH OBCÍ .. 15

3.1 BRLOH 15
3.2 HOLUBOV HOLUBOV – VLASTNÍ OBEC 15
3.3 KŘEMŽE 15
3.4 NOVÁ VES 16
3.5 ZLATÁ KORUNA 16

4 SWOT ANALÝZA 17

4.1 SILNÉ STRÁNKY 17
4.2 SLABÉ STRÁNKY 17

4.3 PŘÍLEŽITOSTI 17
4.4 OHROŽENÍ 17

5 STRATEGIE 19

5.1 STRATEGICKÁ VIZE 19
5.2 ROZVOJ VENKOVSKÉHO PROSTORU 19
5.3 ROZVOJ MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ, NOVÉ FORMY PODNIKÁNÍ, UPLATNĚNÍ PRINCIPŮ NOVÉ EKONOMIKY 20
5.3.1 Ekonomický rozvoj 20
5.3.2 Homeworking 20
5.4 MULTIFUNKČNÍ ZEMĚDĚLSTVÍ A UŽITÍ PŮDY 21
5.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 22
5.6 VYUŽITÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE NA BÁZI PRODUKCE A VYUŽITÍ BIOMASY 23
5.7 ROZVOJ TURISTICKÉHO RUCHU 23

6 NAVRŽENÁ OPATŘENÍ K ROZVOJI MIKROREGIONU PODKLETÍ 27

6.1 ZÁKLADNÍ PŘÍSTUP 27
6.2 FINANCOVÁNÍ 27
6.3 PŘÍPRAVA NA VSTUP DO EU 27
6.4 ROZVOJ VENKOVA 27
6.4.1 Rozšíření sítě veřejných vodovodů 27
6.4.2 Rozšíření kanalizačních systémů 28
6.4.3 Údržba a budování venkovských cestních sítí 28
6.4.4 Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti 28
6.4.5 Komplexní úprava veřejných prostranství 28
6.4.6 Rekonstrukce místních komunikací, výstavba místních cyklistických a pěších stezek, rekonstrukce a výstavba veřejného osvětlení 28
6.4.7 Podpora spolkové činnosti a udržování venkovských tradic 28
6.5 INVESTICE NA ZLEPŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI ZEMĚDĚLSTVÍ 28
6.5.1 Nová organizace pozemků a zlepšení životního prostředí pozemkovými úpravami 28
6.5.2 Realizace společných zařízení ze schválených pozemkových úprav 28
6.5.3 Půdoochranný systém zakládání porostů 29
6.5.4 Zakládání a obnova pastvin 29
6.5.5 Opravy a odbahňování rybníků 29
6.5.6 Zvýšení přidané hodnoty lesnických výrobků 29
6.5.7 Investiční dotace chovatelů na dodržení norem EU 29
6.6 MFCAL 29
6.6.1 Zalesňování zemědělsky nevhodných oblastí 29
6.6.2 Úpravy vláhových poměrů v krajině 29
6.6.3 Vybudováním původních protierozních zábran snížit následky větrné a vodní eroze 29
6.6.4 Ochrana, revitalizace, konzervace a dekontaminace půdy 29
6.6.5 Podpora výsadby autochtonních druhů volně rostoucích dřevin 30
6.6.6 Podpora rozvoje technologií ke zpracování odpadní dřevní hmoty, její vrácení do lesa a využití k energetickým účelům 30
6.7 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 30
6.7.1 Krátkodobá opatření 30
6.7.2 Dlouhodobá opatření 30
6.7.3 Základní revitalizační opatření 31
6.8 EKONOMIKA 31
6.8.1 Sdružování drobných výrobců 31
6.8.2 Zakládání odbytových organizací výrobců 31
6.8.3 Zvýšení přidané hodnoty opracováním u výrobců, ... 31
6.8.4 Zřizování drobných zpracovatelských kapacit 31
6.8.5 Tradiční výroba 31
6.8.6 Podpora uplatnění nových principů e-commerce a e- work 32
6.8.7 Vytvoření informačních systémů pro marketing a odbyt výrobků v regionu 32
6.9 TURISMUS 32
6.9.1 Rozvoj turismu ve vybraných regionech, snížení rizik v turismu 32

1 ÚVOD

1.1 Cíl projektu

Tento rozvojový projekt je vypracován na základě objednávky Mikroregionu Podkletí (zastoupený Obecním úřadem v Křemži) a stává se tímto jeho majetkem. Zadavatel je oprávněn provádět v tomto projektu libovolné změny, vytvářet z něho překlady a použít ho i jako demonstračního projektu. Zpracovatelé jsou oprávnění rozpracovat dále dílčí části projektu a po dohodě se zadavatelem je převést do formy vhodné k zajištění prostředků na jeho realizaci ústředním orgánům ČR, eventuelně Evropské komisi. Projekt je psán jako celek, ale přepokládá, že v budoucnu budou hledány cesty pro realizaci jednotlivých dílčích cílů.

1.2 Abstrakt

Základním cílem předpokládaného předloženého projektu je zajistit rozvoj venkovského mikroregionu Podkletí ležícího na uzemí okresů Český Krumlov. V rámci tohoto projektu je cílem napomoci ochraně životního prostředí, rozvoji podnikatelských aktivit v oblasti zemědělské a lesnické výroby, turistiky, výroby a služeb. Při návrhu a realizaci tohoto rozvojového projektu se bude vycházet ze zkušeností a pravidel uplatňovaných uvnitř EU a projekt tak napomůže připravit daný region na vstup do EU. Projekt vychází z pravidel uplatňovaných v EU při respektování platné legislativy ČR, navrhovaná opatření jsou v souladu s prioritami projektu Rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj, SAPARD a opírá se i o některé další rezortní materiály. Projekt hodlá napomoci adaptaci mikroregionu na pravidla EU a nabízí možnost konfrontace situace programů uplatňovaných v rozvoji venkova v ČR a v EU.. Projekt předpokládá zároveň spolupráci expertů při jeho realizaci. Oblast poradenství je v rámci projektu koncipována tak, aby přinesla i konkrétní přínos danému regionu.
Hlavní cíle projektu budou zaměřeny na řešení sociálních problémů lokality, otázky životního prostřed, zemědělství, lesnictví, obnovu kulturních tradic venkova, rozvoj turistického ruchu, především pak agroturistiky a venkovské turistiky a na vyhledávání potenciálních investorů pro zajímavé projekty. Projekt bude řešit tyto problémy jak v rámci celého regionu, tak na území zvolených obcí a to i s ohledem na konkrétní podnikatelské subjekty.
Projekt podává ucelený návrh na řešení dané problematiky. Při jeho realizaci jako celku dává vhodný základ pro to, aby bylo možno použít kombinovaného financování celého projektu z následujících zdrojů:
- Za pomocí národních a mezinárodních projektů
- Zahraniční finanční výpomoci,
- Prostřednictvím dotací a rozvojových programů
- Vlastními investicemi podnikatelů
- Pomocí bankovních úvěrů.

V následujícím textu bude u jednotlivých dílčích úkolů navrženy potenciální možné zdroje financování.
Realizace projektu jako celku umožní minimalizovat veškerá finanční rizika a umožní při tom i vybudování základu pro budoucí rozsáhlou mezinárodní spolupráci jak v oblasti podnikatelské, tak i v oblastech společenských a kulturních.

1.3 Obsah projektu

Projekt si klade následující základní cíle:
- V rámci mezinárodní spolupráce napomoci podnikatelským subjektům v oblasti venkova v rozvoji jejich aktivit při vstupu do Evropské unie
- Rozvinout mezinárodní spoluprácí v oblasti venkovského života a to jak na poli oficiální tj. státní správy, tak především v oblasti kontaktu mezi jednotlivými obcemi a především podnikatelskými subjekty
- Analyzovat komplexně situaci v daném regionu v oblasti sociální, kulturní, životního prostředí a dalších a navrhnout možnosti rozvoje
- Zaměřit se na ochranu kulturního dědictví venkova
- Zaměřit se na rozvoj infrastruktury, především pak v oblasti komunikací (Internet)

Přínosem projektu bude jednak zajištění konkrétního rozvoje v daném mikroregionu, ale i rozvoj mezinárodní spolupráce a nápomoc při začleňování ČR do EU. Rozvoj bude zaměřen jak na zajištění zemědělské a lesnické výroby, tak především na sociální a kulturní rozvoj v daném regionu. Cílem je oživit samozřejmě jednak vytvořit nové pracovní příležitosti a tím přilákat na venkov mladé lidi, ale i v moderním pojetí oživit tradiční způsob života na venkově, zvyky kulturní tradice a podobně.
Pro realizaci těchto cílů budou uplatněny následující nástroje:

- Zajištění informovanosti obyvatelstva, podnikatelů a představitelů o možnostech podpor spojených se vstupem ČR do EU formou konference a propagačních akcí
- Financování rozvojových projektů ve vybraných lokalitách a u vybraných subjektů v soulady s pravidly EU
- Spolupráce se statní správou, samosprávou a místními rozvojovými agenturami
- Vybudování pilotních pracovišť v regionu na obcích nebo u podnikatelských subjektů, které umožní napojení pro obyvatelstvo na síť Internet
- Komplexní analýza regionu, která bude vycházet z existujících územních plánů, ale která bude tyto plány dále rozvíjet o prvky, jež v nich nejsou podchyceny, především v oblasti sociální, podpoře rozvoje zaměstnanosti, obnova kulturních tradic apod.

Etapy, které budou řešit jednotlivé úkoly, budou dále charakterizovány v dalším textu.

1.4 Zpracovatel projektu

České centrum pro strategická studia (ČCSS) bylo založeno dne 14. září 1998 jako sdružení právnických osob. Hlavním cílem tohoto sdružení je nezávislou, nevládní a neziskovou organizaci, která bude na základě globálního využívání mezinárodních informačních databází a sítí, poskytovat klíčové informace, konzultační i projektovou činnost při tvorbě strategií a pomáhat tak celé společnosti a jejím národním sociálním, politickým, ekonomickým, ekologickým, technickým, mediálním i vojenským strukturám.
Účast v Evropské unii a NATO vyžaduje účinnou, účelnou a přitom globální koordinaci strategického myšlení společnosti a tvorby strategických studií. Prakticky ve všech členských zemích NATO a Evropské unie byly, zřízeny a již řadu let koordinovaně působí organizace zabývající se problematikou tvorby strategických studií.
V současné době v České republice neexistuje instituce, která by se globálně a systematicky zabývala získáváním a analýzou informací pro tvorbou strategie v celém spektru řízení společnosti. ČCSS si proto klade následující cíle:

a) podpora rozvoje českého strategického myšlení a obrana českých strategických zájmů v konfrontaci s mezinárodním strategickým myšlením,
b) maximální využití domácího odborného společenského, politického, ekonomického a vojenského potenciálu odborníků.
c) aktivní zapojení odborného strategického potenciálu České republiky do mezinárodní sítě institucí, které se zabývají oblastmi strategických studií,
d) aktivní poskytování strategických informací, prognóz, expertíz, projektů a zvláštních služeb zejména z oblasti společenského a sociálního vývoje, politiky, ekonomiky a vojenství jednak ve veřejném zájmu, jednak i pro potřeby zakladatelů instituce a dalších uživatelů, např. podnikatelů, podnikatelských subjektů a jejich institucí, odborných a vědeckých institucí, státních, veřejných a veřejnoprávních institucí, politických stran a institucí, a to jak ve vnitrostátním, tak i mezinárodním měřítku,
e) prostředkování strategických kontaktů, vztahů a vazeb včetně propojování, prosazování a ovlivňování strategických zájmů klientů,
f) zprostředkované ovlivňování řešení vnitrostátních i mezinárodních lokálních i globálních problémů.

České centrum pro strategická studia zahájilo oficiální jednání se zainteresovanými vládními činiteli, představiteli významných institucí, významnými osobnostmi z oblasti vědy, výzkumu a vzdělání k ustavení Českého Institutu Strategických Studií jako nevládní organizace (ČISS) a zahájení jeho činnosti. Do doby jeho ustavení bude ČCSS plnit funkci ČISS ve vztahu k vedení státu i jeho sociálním, politickým, ekonomickým, ekologickým, technickým, mediálním a vojenským strukturám.
Za dobu své existence se ČCSS aktivně zapojilo do přípravy řady národních i mezinárodních projektů. Jednou z hlavních činností ČCSS je aktivní poskytování strategických informací, prognóz, expertiz, projektů a zvláštních služeb (dotační politika, mezinárodní spolupráce) z oblasti rozvoje společnosti, zejména politiky, kultury, ekonomiky, podpory podnikání a vojenství. Tato činnost je poskytována jednak ve veřejném zájmu, jednak i pro potřeby členů ČCSS a dalších uživatelů jeho výstupů, např. podnikatelů, podnikatelských subjektů, odborných a vědeckých institucí, státních veřejných a veřejnoprávních institucí, a to jak ve vnitrostátním, tak i v mezinárodním měřítku. Z vypracovaných projektů je možno zmínit např. Projekt komplexního rozvoje Středního Povltaví, projekt Centra volného času Šluknovského výběžku (Phare), Projekt Koridor

Důležitou součástí činnosti ČCSS je zapojování se do mezinárodních programů vědy a výzkumu, především pak v rámci 5 Rámcového programu pro vědu a výzkum EU. Zde ČCSS jednak napomáhá českým subjektům v zapojení se do projektů (především v orientaci na malé a střední podnikání) a dále se i sama uchází o zdroje z těchto fondů EU. Experti ČCSS vypracovali již několik projektů, které byly komisemi EU přijaty k financování (WirelessInfo, LandMod, EoForPlan). V rámci projektů pro vědu a výzkum se ČCSS zapojilo i do evropského konsorcia pro strategické studie STRATA.
Důležité jsou i aktivity ČCSS vzhledem k programu SAPARD, kde se jednak prostřednictvím svých členů podílelo na přípravě národního programu a má i akreditované poradce oprávněné zpracovávat projekty do tohoto programu .

2 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU

2.1 Geografické členění

Mikroregion Podkletí leží v jižní části okresu Český Krumlov. Dominantní část regionu tvoří chráněná krajinná oblast Blanský les s vrcholem Kleť. Většina obcí mikroregionu se nachází v údolí Kremžského potoka. Mikroregion leží v nadmořské výšce 500 m n.m. a výše. Mikroregion Podkletí je tvořen 5 obcemi Brloh, Holubov, Nová Ves, Křemže a Zlatá koruna.
Důležitost pro rozvoj mikroregionu je v tom, že leží v těsné blízkosti dvou měst, Českých Budějovic a Českého Krumlova

2.2 Základní charakteristiky obcí mikroregionu

2.2.1 Brloh

Rozloha obce : 4618 ha
Nadmořská výška :573 m nad mořem
Části obce:
Brloh
Jaronín
Jánské Údolí
Kovářov
Rojšín
Rychtářov
Sedm Chalup

2.2.2 Holubov

Rozloha obce : 1556 ha
Nadmořská výška :509 m nad mořem
Části obce:
Holubov
Krasetín
Třísov

2.2.3 Křemže

Rozloha obce : 3685 ha
Nadmořská výška :523 m nad mořem
Části obce:
Křemže
Bohouškovice
Chlum
Chlumeček
Chmelná
Lhotka
Loučej
Mříč
Stupná
Vinná

2.2.4 Nová Ves

Rozloha obce : 993 ha
Nadmořská výška :675 m nad mořem
Části obce:
Nová Ves
České Chalupy

2.2.5 Zlatá Koruna

Rozloha obce : 881 ha
Nadmořská výška :473 m nad mořem
Části obce:
Zlatá Koruna
Plešovice
Rájov

2.6 Přírodní podmínky

Rozhodující vliv v mikroregionu má Chráněná krajinná oblast Blanský les. Ta byla vyhlášena v roce 1990 a zaujímá plochu 212,35 km2. Většina území spadá do okresu Český Krumlov, menší část na severu a západě do okresů České Budějovice a Prachatice. Jedná se o pozoruhodně zachovalý krajinný celek v širším předhůří Šumavy s četnými cennými lokalitami.
Blanský les je vrchovina, dosahující nejvyšší nadmořské výšky vrcholem Kletě 1084 m.
V geologickém podloží zcela převládají přeměněné horniny, zejména granulit.Významné jsou vložky hadců a krystalických vápenců, které podmiňují vznik specifických půd a jim příslušejících rostlinných společenstev.
Jihovýchodní hranici oblasti tvoří v krátkém úseku řeka Vltava, jejíž kaňon leží ve výšce asi 400 m nad mořem.Vrchovina má tvar podkovy otevřené k jihovýchodu. Osu tvoří Křemžský potok, protékající širokou kotlinou a vlévající se do Vltavy pod zříceninou hradu Dívčí kámen.

2.6.1 Květena a zvířena

Původní rostlinný pokryv Blanského lesa tvořily až na nepatrné výjimky bučiny. V průběhu kolonizace byly částečně vytěženy a v uplynulých dvou staletích nahrazeny kulturními porosty smrku a borovice. Na značné části plochy,zejména na severních svazích, se bučiny v původní formě zachovaly dodnes a jsou zde záměrně pěstovány. Místy se v bukových porostech vyskytuje v menší míře jedle.
Výskyt rostlin a živočichů je všeobecně podmíněn přítomností rozsáhlých bukových lesů. V jejich bohatém podrostu nalezneme mařinku vonnou, věsenku nachovou, hluchavku žlutou, lýkovec jedovatý, vraní oko čtyřlisté a mnohé další. Z ptáků je zastoupena silná populace holuba doupňáka, vyskytuje se zde jeřábek lesní, lejsek malý i černohlavý. Zoologicky a botanicky zajímavé jsou i ostrůvkovitě se vyskytující reliktní bory na hadcích a při jižním okraji oblasti čočky krystalických vápenců. Nejvýznamnější lokality těchto vzácných stanovišť jsou zvlášť chráněny.

2.6.2 Přírodní rezervace

Na území chráněné krajinné oblasti je vyhlášeno 14 přírodních rezervací (mj. Vyšenské kopce, Kleť, Dívčí Kámen, Kalamandra, Bořinka, Holubovské hadce, Jaronínská bučina, Vysoká Běta, Šimečkova stráň, Dobročkovské hadce, Na lazích, Malá skála, Ptačí stěna).

2.6.3 Naučné stezky

Správa Chráněné krajinné oblasti Blanský les provozuje naučnou stezku NPR Vyšenské kopce.Stezka symbolicky začíná před budovou správy CHKO ve Vyšném. Má dvě větve - jedna začíná a končí ve Vyšném, druhá pak pokračuje na vlakové nádraží v Českém Krumlově. Stezka je určena pouze pro pěší, je asi 2,5 km dlouhá a má 14 zastavení. Podrobnější informace získáte z publikace NPR Vyšenské kopce.

2.6.4 Přírodní podmínky

Třebaže se krajina Chráněné krajinné oblasti Blanský les (212.35 km^2) značným rozsahem zalesnění (56 %) pozitivně vymyká z celostátního průměru, byla v minulosti také značně narušena. Lesní porosty, z nichž nejvýznamnější jsou smíšené podhorské lesy s převahou buku (severovýchodní svahy Kletě, skupina vrchů

Albertov, Bulový, Vysoká Běta a Buglata), jsou soustředěny téměř výhradně ve vrcholových partiích krajiny, zatímco rozsáhlá území na svazích a v údolích jednotlivých povodí (Křemežský potok, Polečnice, Chvalšinský potok; většinou III. zóna) jsou dosud poměrně intenzívně zemědělsky využívána. V současnosti činí rozsah zemědělské půdy v CHKO 6.949 ha (32,7 %), z toho je 3.259 ha orné půdy (46,8 % zemědělské půdy). Území **Křemežské kotliny** s významnými sídelními celky Brloh, Nová Ves, Chmelná, Křemže a Holubov je vymezeno povodím Křemžského potoka s jeho přítoky (Brložským potokem, Olešnicí a Chmelenským potokem aj.). Tato rozsáhlá **pramenná oblast**, jíž Křemežská kotlina je, představuje svojí rozlohou (asi 100 km^2) více než polovinu území CHKO Blanský les. **Křemežská kotlina**, poskytující v rámci okresu Český Krumlov zřejmě nejvýhodnější podmínky pro zemědělství, nepochybně právě zde akumuluje i největší objem nevhodných melioračních zásahů Vlivem jednostranného zemědělského hospodaření zde došlo k negativním změnám, vedoucím ke komplexnímu narušení funkcí krajiny. Důsledkem plošného odvodnění této pramenné oblasti a nevhodných úprav toků je značné omezení výskytu přirozených vodních, mokřadních i suchozemských společenstev, jež jsou nyní soustředěna v refugiích, většinou maloplošných chráněných územích. Neméně významným negativním faktorem bylo sjednocení pozemků, spojené s řadou všeobecně známých negativních zásahů do krajiny. V krajině tedy chybí funkční protiodtokové a protierozní prvky na rozsáhlých svažitých pozemcích, včetně rozptýlené zeleně. Dosud zde převládají nevhodné praktiky intenzivního zemědělského hospodaření, zahrnující i nepřiměřeně velké souvislé celky orné půdy kombinované často s nevhodným způsoben orby..

2.7 Obyvatelstvo a bytový fond

(údaje o obyvatelstvu k 31.12.1996, údaje o bytovém fondu k 1991).

2.7.1 Brloh

Obyvatelstvo	celkem	995
	muži	521
	ženy	474
	ekonomicky činné	
Bytový fond	celkem domů	293
	z toho rodinných	272
	z toho bytových	15
	ostatní budovy	6

2.7.2 Holubov

Obyvatelstvo	celkem	896
	muži	432
	ženy	464
	ekonomicky činné	435
Bytový fond	celkem domů	303
	z toho rodinných	285
	z toho bytových	13
	ostatní budovy	5

2.7.3 Křemže

Obyvatelstvo	celkem	2422
	muži	1213
	ženy	1209
	ekonomicky činné	
Bytový fond	celkem domů	723
	z toho rodinných	686
	z toho bytových	26
	ostatní budovy	11

2.7.4 Nová Ves

Obyvatelstvo	celkem	401
	muži	196
	ženy	205
	ekonomicky činné	206
Bytový fond	celkem domů	122
	z toho rodinných	113
	z toho bytových	7

	ostatní budovy	2

2.7.5 Zlatá Koruna

Obyvatelstvo	celkem	613
	muži	286
	ženy	327
	ekonomicky činné	
Bytový fond	celkem domů	211
	z toho rodinných	188
	z toho bytových	20
	ostatní budovy	3

Stav obyvatelstva se podařilo v poslední době v mikroregionu relativně stabilizovat, pozitivní vývoj na složení obyvatelstva jak po strance věkové tak i ekonomické má to, že v se některé obce mikroregionu stávají satelitními obcemi Českých Budějovic.

2.8 Ekonomika

Region má charakter výrazně zemědělské oblasti. Přestože se nalézá v poměrně vysoké nadmořské výšce přes 500 m. n. m. a splňuje charakter LFA, je zde rozsáhlá zemědělská výroba, která dosahuje na poměry České republiky dobré ekonomické výsledky. Dominantní roli v zemědělské výrobě hrají dva zemědělské podniky – družstva.
Z dalších ekonomických subjektů je třeba zmínit tiskárnu Artypa, podnik zemědělských služeb Agrio.
V mikroregionu dále probíhá těžba kamene.
Zbylé ekonomické aktivity jsou obvyklé pro venkovské regiony, důležitou roli hraje zpracování dřeva. Chybí zpracování zemědělských produktů.
Sektor služeb je průměrně rozvinut, vyskytuje se zde řada drobných podnikatelů v této oblasti.
V mikroregionu je nízká nezaměstnanost na hranici 6 procent. Tato nízká nezaměstnanost je však do značné míry ovlivněna blízkostí Českých Budějovic a Českého Krumlova, kam značná část ekonomicky aktivního obyvatelstva dojíždí za prací. Toto však může představovat v budoucnosti problém v případ dalšího omezování a zdražování hromadné dopravy.
Negativně se v mikroregionu projevuje omezování bankovních služeb.

Seznam podniků a firem v regionu

Název	Kontakt	Adresa	Město	PSČ	Typ
AGRIO – moderní zemědělské služby s.r.o.		Budějovická 74	Křemže	382 03	zemědělství
Artypa Holubov s.r.o.		Holubov	Holubov	382 03	tiskárna, grafické služby
AUTODOPRAVA - HLAVÁČEK		Rojšín 39	Brloh	382 06	autodoprava
AUTODOPRAVA - Krajňák František	František Krajňák	Chvalšiny 13	Chvalšiny	382 08	autodoprava
Autoopravna Janoušek Josef	Josef Janoušek	Brloh 191	Brloh	382 06	autoopravna
Cestovní kancelář Turlán	Jiří Lán	Krumlovská 206	Křemže	382 03	cestovní kancelář
Dřevovýroba - Kolář Josef	Josef Kolář	Chvalšiny	Chvalšiny	382 08	dřevovýroba
Čerpací stanice	Josef Troup	Náměstí	Chvalšiny	382 08	služby
Čerpací stanice BOHATANK s.r.o.	Jaroslava Bočanová	Spojovací	Křemže	382 03	služby
Čerpací stanice PAP OIL		Spojovací	Křemže	382 03	služby
KAMENICTVÍ URBAN		Brloh 178	Brloh	382 06	kamenictví
KONSIVIA spol.s.r.o.		Křemže 43	Křemže	382 03	maso-uzeniny
Květinová síň Bromelia		Křemže náměstí	Křemže	382 03	prodejna květin
MASPOL s.r.o.		Brloh 47	Brloh	382 06	řeznictví, uzenářství
PEDDY - dřevoprodej Zlatá Koruna		Zlatá Koruna	Zlatá Koruna	381 01	dřevoprodej
POKRÝVAČSTVÍ BUŠTA		U Rybníka 332	Křemže	382 03	služby
PORYS s.r.o. - Dřevovýroba		Rojšín 16	Brloh	382 06	dřevovýroba
PROJEKTY, ELEKTRO, BLAŽEK Václav	Václav Blažek	ZLatá Koruna 102	Zlatá Koruna	381 01	elektro
SEDLÁŘ - BRAŠNÁŘ -	Zdeněk	Na Výsluní	Křemže	382 03	služby

ČALOUNÍK	Sládek	297			
SEDLÁŘ - ČALOUNÍK Trapl František	František Trapl	Brloh 169	Brloh	382 06	služby
SYKRA s.r.o., obchodní zastoupení Artypy Holubov		Křemže 7	Křemže	382 03	obchodní služby
VODAK - VONDRÁK ZDENĚK	Zdeněk Vondrák	Holubov 68	Holubov	382 03	geologická činnost v oboru inženýrské geologie
VÝROBA ROTAČNÍCH VÝSEKOVÝCH NÁSTROJŮ - ROVYNA s.r.o.		Brloh 21	Brloh	382 06	výrobní činnost
ZAHRADNICTVÍ CIBULKA JOSEF	Josef Cibulka	Zlatá Koruna	Zlatá Koruna	381 01	zahradnictví

2.9 Cestovní ruch

Oblast mikroregionu Podkletí má velký potenciál pro další rozvoj turistického ruchu, který dosud není zcela dostatečně využíván. V oblasti existuje řada přírodních i kulturních zajímavostí. Z přírodních zajímavostí je v první řadě třeba zmínit vlastní CHKO Blanensky les s vrcholem Kleť a lanovkou. Značnou část turistů (vodíků) v současné době přivádí i Vltava, která protéká mikroregionem u obce Zlatá koruna.
Z kulturních památek je v mikroregionu dominantní klášter Zlatá koruna ve stejnojmenné obci. Další význačnou památkou je zřícenina Dívčí Kámen. V obcích existuje i řada menších kulturních památek.
Mikroregion poskytuje dobré podmínky i pro rozvoj dalších druhů aktivní turistiky jako cykloturistika nebo hippoturistika. Svým charakterem je vhodná i pro rekreaci rodin s dětmi a i starší generace. Nabízí řadu možností pro vyžití v přírodě (houbařství apod.). Nedostatkem jsou omezené možnosti koupání. V mikroregionu by pravděpodobně mohl vzniknout i kemp.
V oblasti nejsou ani dostatečně rozvinuty formy venkovské turistiky (agroturistika apod.). Toto je zapříčiněno poměrně nevhodnou strukturou zástavby, většina objektů v obcích byla vystavěna v období socialismu a neposkytují tedy vhodné možnosti jak pro rozvoj rodinné zemědělské výroby, tak i pro návazné turistické aktivity.
V budoucnosti může být pro rozvoj turistiky omezující i to, že některé obce budou ve větší míře získávat charakter satelitních městeček Českých Budějovic.
Omezujícím pro rozvoj turistického ruchu je i intenzivní zemědělská výroba, která se může dostávat v některých případech do konfliktu se zájmy turistiky.
Pozitivní roli v rozvoji turistiky i podnikání sehrávají a mohou i v budoucnu sehrávat Křemžské trhy. Tyto jsou spojeny i s pořádáním kulturních akcí a navazují tak na historickou tradici trhů v obci.

2.10 Stravovací a ubytovací možnosti v obcích mikroregionu

2.10.1 Brloh

Ubytování a stravování			
Hostinec Na hřišti			
Dům kultury brloh			
ZŠ Brloh			
Kulturní památky			
Kostel sv. Šimona a Judy			
Kaplička sv. Vojtěcha			

2.10.2 Holubov

Ubytování a stravování			
Penzion Holubov			
Penzion Nad holubovským mlýnem			
Kulturní památky			
Keltské oppidum			

Rozhledna na Kleti			

2.10.3 Křemže

Ubytování a stravování			
Penzion Doležal Křemže			
Turistická ubytovna SBTS			
Pention Ricci Penzion Čížkoved Penzion Stefani Restaurace Radniční			
Restaurace Náměstí			
Vinárna Skalka			
Restaurace Doubek			
Restaurace U bednářů			
Kulturní památky			
Kostel archanděla Michaela			
Husův sbor			
Kaple sv. Voršily			
Tvrz Chlum			
Hrádek Křemže			
Tvrz Chlumeček			
Hrad Dívčí kámen			
Rozhledna na Kleti			

2.10.4 Nová Ves

Ubytování a stravování			
neuvedeno			
Kulturní památky			
Hrad a klášter Kuklov			
kaplička			

2.10.5 Zlatá Koruna

Ubytování a stravování			
Penzion U mostu			
Penzion Letná			
Dům kultury a tělovýchovy Jehlan			
Restaurace Koruna			
Restaurace Hubert			
Restaurace na kovárně			
Hacienda vodácké občerstvení			
Kulturní památky			
Klášter Zlatá Koruna			

2.11 Infrastruktura

Podstatnou součástí, která ovlivňuje život v mikroregionu je i rozvoj infrastruktury. Pro život obcí v mikroregionu je několik hledisek. Důležitou roli, vzhledem k tomu, že značná část ekonomicky činného obyvatelstva dojíždí za prací a i vzhledem k tomu, že v regionu jsou možnosti pouze základního vzdělání pro mládež, hraje hromadná doprava. Ta je již v současné době na spodní hranici potřeb a silně limituje např. pracovní možnosti ve vícesměnných provozech. Její eventuelní omezení by mělo výrazně negativní vliv na další ekonomickou situaci v mikroregionu. Školství v současné době v mikroregionu pokrývá potřeby, jeho redukce vzhledem k nižším počtům žáků ve školách by se mohla negativně odrazit na dalším životě v regionu, mohla by vést k odlivu mladé ekonomicky aktivní generace. Obdobně negativní vliv by mohlo mít omezení sítě pošt, které jsou v každé obci.
Zdravotnictví je na relativně vyhovující úrovni., v každé obci funguje alespoň praktický lékař.
Ve všech obcích je v současné době knihovna.
Část obcí již byla plynofikována, zbylé stojí před otázkou řešení energetické situace. Zde je vhodné vzít v úvahu, vzhledem k charakteru regionu potenciální možnost využití alternativních zdrojů obnovitelné energie.

Vodovodní síť a kanalizace jsou budovány nebo v procesu rekonstrukcí. Většina obcí má i vlastní čističky odpadních vod
Dopravní síť v regionu je místy a to i zásluhou zemědělské výroby v ne zcela optimálním stavu. Dochází zde k rozporu mezi snahou vybudovat moderní dopravní infrastrukturu s požadavky na ochranu přírodního bohatství.

2.12 Stav infrastruktury v jednotlivých obcích

2.12.1 Brloh

autobusová a vlaková doprava	Pouze autobusová Český Krumlov Chvalšiny Křemže České Budějovice		
zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé Ordinace pro děti a dorost stomatologie		
školství	Základní škola Mateřská škola		
knihovna	Ano		
pošta	Ano		

2.12.2 Holubov

autobusová a vlaková doprava	**Autobus** Český Krumlov Brloh Křemže **Vlak** Trať České Budějovice - Volary		
zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé Dětská poradna stomatologie		
školství	Základní škola Mateřská škola		
knihovna	ano		
pošta	ano		

2.12.3 Křemže

autobusová a vlaková doprava	**Autobus** Český Krumlov Chvalšiny Křemže České Budějovice Brloh **Vlak** České Budějovice, Volary		
zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé 2x Ordinace pro děti a dorost Stomatologie lékárna		
školství	Základní škola Mateřská škola 2 x		
knihovna	Ano, pobočky Mříč, Chlum		
pošta	Ano		

2.12.4 Nová Ves

autobusová a vlaková doprava	Pouze autobusová Český Krumlov Chvalšiny Křemže Brloh		

	Nová Ves		
zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé Ordinace pro děti a dorost		
školství	Mateřská škola		
knihovna	ne		
pošta	ano		

2.12.5 Zlatá Koruna

autobusová a vlaková doprava	**Autobus** Český Krumlov České Budějovice **Vlak** Trať České Budějovice Volary		
zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé		
školství	Mateřská škola		
knihovna	ano		
pošta	ano		

3 VÝSTUPY ZE STUDIÍ OBNOVY VENKOVA A KONCEPCÍ ROZVOJE JEDNOTLIVÝCH OBCÍ

3.1 Brloh

- materiál obnovy vesnice řeší problém s výhledem do roku 2000
Koncepce rozvoje obce je plně podřízena ÚSES rozpracovaného v rámci CHKO Blanský les.
Zásadními body k řešení je dokončení modernizace komunikací v obci a jejích částech..
Současně je nutno dokončit budování (část. rekonstrukce) obecní kanalizace a ČOV (hlavně v místních částech.),.
V některých lokalitách je nutno dobudovat vodovodní síť stejně tak jako s výhledem nové zástavby kapacitně posílit trafostanice . Pro plánovanou novou výstavbu se využijí proluky stávající výstavby a nové ucelené plochy .
Z pohledu ochrany přírody je nutné provést revitalizaci Brložského potoka.

3.2 Holubov

Holubov – vlastní obec

Současná funkce
Trvalá pro bydlení
Využívání katastru zemědělskou činností
Širší vztahy
Charakteristický typ zástavby zemědělských usedlostí z přelomu 19-20. Století, doplněný několika skupinami a zástavbou rodinných domků podél komunikačních tras. Trvá kontinuální zájem o rodinnou výstavbu.
Cílem je stabilizovat trvalé bydlení.Zajistit údržbu okolní krajiny.
Občanská a technická vybavenost
Obec má stabilně využívanou komunikačně inženýrskou základnu,
Kanalizace je vybudována pro většinu současné zástavby a HOV je dimenzována pro 790 CO., v místní části Třísov a Krasetín kanalizace a ČOV chybí, její stavba je podmínkou dalšího rozvoje a výstavby
Pitná voda
Vícezdrojový systém je dostatečně kvalitní a kapacitně je však zdroj dostatečný i pro plánovanou zástavbu.
Elektřina
Většinou vyhovuje nyní kapacitně (i když některé jsou technologicky zastaralé), pro plánovanou výstavbu a plánovanou elektrifikaci obce je nutno rekonstruovat některé trafostanice..
Teplo a ohřev
V současné době řešeno tuhými palivy event. dřevním odpadem.Výhledově je možné připojení obce na rozvod zemního plynu z Křemže.
Pro novou zástavbu a rekonstrukce bude povoleno použití kapalného plynu na přechodnou dobu do vybudování rozvodů zemního plynu,.nízkosirnatého oleje, dřevního odpadu, koksu, tuhých paliv výhradně ve speciálních kotlích. U cca poloviny objektů se předpokládá elektřina jako zdroj tepla. Velký vliv na druh využívaných zdrojů energie budou mít i cenové relace.
Památkově chráněné objekty
Adolfovské železárny- nyní Artypa, rozhledna Kleť, Nádražní budova, železniční viadukt, školní budova usedlosti a kaplička v místní části Krasetín
keltské oppidum, kaplička, boží muka v místní části Třísov
Limity a omezení
Celá obec se nachází v rámci vyhlášené CHKO Blanský les

3.3 Křemže

Plyn:
V současné době probíhá výstavba plynovodní sítě s výhledem užívání tohoto energetického média ve 40% staré zástavby a cca 80% nové zástavby. Avšak je nutno počítat s tím, že vzhledem k plánovanému odstranění regulovaných cen a pohybu cen a světových trzích dojde tomu, že i někteří uživatelé plynu přejdou na původní způsob vytápění neekologickými kotli na pevná paliva.
Elektřina:
Kapacitně je nutno s postupem nové výstavby posílit některé trafostanice, event. vybudovat trafostanice nové.
V otázce rozvodů je nutno konstatovat, že místy již nevyhovuje požadavkům a bude nutno je rekonstruovat.
Vodovody:
V současné době je připojena prakticky celá zástavba.. V oblasti jsou 3 skupinové vodovody, které až na jednu výjimku nejsou propojeny.. Kapacitně má systém rezervu kapacity i pro plánovaný rozvoj jednotlivých lokalit..

Kanalizace
Ve větších obcích je vybudována kanalizační síť s ČOV, v menších sídlech jsou splaškové vody čištěny provizorně.. Výhledově je doporučováno vyřešit ve větších obcích dobudování kanalizačního systému s ČOV, s malých sídlech řešit otázku individuálně budováním DČB
Pro novou výstavbu jsou určeny lokality s přesnými limity využití území.

3.4 Nová Ves

studie obnovy vesnice řeší projekt s výhledem do 2000 s delším výhledem budování komunikací, event. sítí do 2010

3.5 Zlatá Koruna

Do uzávěrky této verze nebyly k dispozici od zadavatele žádné údaje.

4 SWOT ANALÝZA

4.1 Silné stránky

- Mimořádná hodnota přírodního prostředí v území CHKO Blanský les.
- Podmínky pro rozvoj turistického ruchu – Vltava, kulturní památky, vhodné podmínky pro další druhy turistiky (cykloturistika, venkovská turistika, agroturistika)
- Blízkost Českých Budějovic a Českého Krumlova
- Fungující informační systém okresu Český Krumlov
- Příchod ekonomicky zajištěného obyvatelstva s velkých měst
- Nízká nezaměstnanost
- Stabilizovaný počet obyvatelstva
- Fungující zemědělská výroba
- Dřevozpracující průmysl
- Rozvinutý společenský život
- Fungování místního a regionálního tisku
- Křemžské trhy
- Fungování mikroregionu
- Školství
- Zdravotnictví
- Vyhovující telefonní síť (po provedené rekonstrukci)

4.2 Slabé stránky

- Malé množství pracovních příležitostí v mikroregionu
- Vysoké procento dojíždění za prací a vzděláním
- Vysoká závislost na hromadné dopravě (dostupnost a cena)
- Devastace krajiny intenzivní zemědělskou výrobou
- Neexistence zpracování zemědělských produktů v regionu
- Omezení vyplývající z existence CHKO
- Nedostatečná infrastruktura pro další rozvoj turistického ruchu
- Malá možnost koupání
- Ne příliš vyhovující struktura zástavby pro rozvoj venkovské turistiky
- Omezená infrastruktura pro rozvoj cykloturistiky
- Konflikt mezi zájmy zemědělské výroby a turistického ruchu
- Nedokončená technická infrastruktura v některých obcích

4.3 Příležitosti

- Rozvoj venkovského turistického ruchu
- Využití zahraničních fondů (předvstupních a strukturálních) pro zajištění rozvoje mikroregionu
- Využití vnitřních fondů ČR především s ohledem na to, že oblast leží v LFA a že vlivem CHKO jsou zde omezeny některé ekonomické aktivity
- Udržení zaměstnanosti v zemědělství s jeho postupnou restrukturalizací
- Alternativní zemědělské výroby
- Alternativní zdroje energie
- Podpora místních ekonomických aktivit s ohledem na charakter oblasti
- Příliv dalšího ekonomicky silného obyvatelstva z okolních měst
- Rozvoj služeb
- Vznik podnikatelských sítí v mikroregionu
- Provázání s dalšími sítěmi v dalších regionech
- Využití nových principů e-commerce a e-work pro tvorbu nových pracovních příležitostí v regionu, přilákání dalšího obyvatelstva

4.4 Ohrožení

- Možný nárůst nezaměstnanosti s omezením hromadné dopravy
- Postupující globalizace povede k ohrožení zemědělské výroby v mikroregionu
- Nedojde k sžití nového obyvatelstva s původním obyvatelstvem
- Konflikt mezi zájmy zemědělské výroby a turistiky
- Konflikt mezi zájmy ochrany přírody a turistiky
- Omezení dalšího rozvoje mikroregionu vlivem nedokončení rozvoje technické infrastruktury
- Konflikt mezi zájmy zemědělství a ochrany přírody

- Nová výstavba omezí rozvoj turistického ruchu
- Zavírání škol, eventuelně poštovních úřadů apod. povede k odchodu obyvatelstva z mikroregionu
- Nevhodné zásahy do krajiny spojené s těžbou nerostných surovin

5 STRATEGIE

5.1 Strategická vize

Cílem **„Strategie rozvoje mikroregionu Podkletí“** je navrhnout strategický plán rozvoje celého mikroregionu v dlouhodobém výhledu. Jelikož však není možné zabývat se rozvojem mikroregionu pouze z dlouhodobého hlediska, studie zahrnuje i některé krátkodobé aspekty. Cílem studie je navrhnout takovou strategii, která zajistí komplexní rozvoj. Základním principem, ze kterého plán strategického rozvoje vychází je začleňováni naší republiky do EU. Proto se opírá o pravidla uplatňovaná EU a studie přibližuje mikroregion Evropským hlediskům. Cílem strategie je zajištění harmonického rozvoje regionu a to z pohledů:

- Ekonomických, kde je cílem zajistit celkový ekonomický rozvoj
- Sociálních, orientovaný na zajištění odpovídajících životních podmínek v regionu
- Enviromentálních zaměřený na ochranu životního prostředí v mikroregionu, což hraje zvláště důležitou roli s ohledem na to, že se značná část mikroregionu nalézá v CHKO
- Kulturních, zajišťující ochranu kultury a tradic v regionu.

Podstatnou otázkou pro zajištění rozvoje mikroregionu bude hrát i otázka financování jeho rozvoje. Toto financování může probíhat na základě tří způsobů financován:

- Vnitřní zdroje, které se opírají o peníze v rozpočtu obcí a o rozvojové aktivity probíhající na principu financování ekonomickými subjekty v mikroregionu (podnikateli) a které mají především komerční charakter
- Vnější zdroje, představované dotacemi z fondů ústředních orgánu (Mžp, Mze, MMR, MPS, MK) a ze zahraničních zdrojů (PHARE, ISPA, SAPARD, 5FP apod.). V budoucnu pak i ze zdrojů CAP a strukturálních fondů.
- Bankovních zdroje, představované úvěry podnikatelským subjektům i obcím. Tato poslední varianta samozřejmě může představovat zátěž do budoucna..

V praxi bude nutno využít kombinace všech způsobů financování. Principy financování jsou obvykle takové, že v první fázi realizace rozvojových plánů by měly hrát podstatnou roli zdroje vnější a vnitřní, které by měly napomoci tomu, aby v dalších etapách byl rozvoj financován především ze zdrojů vnitřních. Financování ze zdrojů vnějších bude i v budoucnu uplatňováno především tam, kde půjde o uplatňování celospolečenských zájmů oproti zájmům jednotlivce.

Základní principy, o které se strategický plán opírá jsou:

- Rozvoj venkovského prostoru
- Rozvoj malého a středního podnikání, nové formy podnikání, uplatnění principů nové ekonomiky
- Multifunkční zemědělství a užití půdy
- Ochrana životního prostředí
- Využití alternativních zdrojů energie
- Rozvoj turistického ruchu

5.2 Rozvoj venkovského prostoru

Rozvoj venkovského prostoru (rural development) patří k k důležitým prioritám v rámci začleňování České republiky do Evropské unie (dále EU). Rozvoji venkovského prostoru a s tím souvisejícímu rozvoji zemědělství je věnováno v EU značné množství prostředků. Financování venkovského prostoru probíhá formou financování prostřednictvím strukturálních fondů, v oblasti zemědělství pak uplatňováním zásad Common Agricultural Policy (CAP). Podpora a rozvoj venkova vychází z toho, že venkovský prostor tvoří podstatnou část území EU, která je však snadno zranitelná. Problémy jsou z nízkou hustotou populace, nízkými příjmy, vylidňováním, vysokou nezaměstnaností, odchodem mladých a kvalifikovaných lidí apod. V souvislosti s tím dochází v mnoha případech k celkové degradaci venkovského prostoru i v oblasti krajiny .

V rámci přípravy na vsup ČR do EU je pro ČR (a další země) připravován program SAPARD, který má být přípravou kandidátských zemí na budoucí čerpání ze strukturálních fondů.

Globální cíle programu vycházejí z „Národního rozvojového plánu “ vypracovaného pro Českou republiku v rámci přípravy na projekt SAPARD.

Dále se opírají o závěry „ Corkské deklarace“. Jsou to tedy

- Preference venkova
- Integrovaný přístup
- Trvalá udržitelnost

Hlavním cílem regionální politiky ve většině evropských zemí je podpora rozvoje problémových regionů se snahou redukovat meziregionální diference. Zpravidla se vychází z toho, že restrukturalizace zatěžuje často regionální rozvoj tak výrazně, že regiony nejsou schopny zvládnout strukturální změny vlastními silami. Z pohledu

národního hospodářství má potom větší smysl poskytovat regionům, jež jsou velmi výrazně zatíženy strukturálními změnami, regionální výpomoc pro tuto restrukturalizaci a pro podporu konkurenceschopných aktivit, než vyplácet ohroženým podnikům dotace pro jejich zachování nebo činit protekcionalistická opatření. Souběžně s tímto pojetím cíleného snižování regionálních disparit je sledován cíl celostátní výkonnosti ve všech regionech státu včetně efektivních alokací zdrojů tak, aby se maximalizovala efektivnost celého národního hospodářství.
Regionální politika však má dva aspekty, jeden je globální; zaměřený na podporu regionů, druhý je podpora aktivit uvnitř regionu.

5.3 Rozvoj malého a středního podnikání, nové formy podnikání, uplatnění principů nové ekonomiky

Současně se zděděným poklesem konkurenceschopnosti, úpadkem větších podniků a zastavením růstu i růstových podmínek čeká ČR zvyšování nezaměstnanosti.
Malá země, jakou je naše, musí své konkurenční výhody stavět na bázi lokální autonomie podnikatelských sítí, nikoli na centralizaci a makroekonomickém diktátu. Zkušenosti z kupónové privatizace ukazují, jak makroekonomický diktát může znemožnit rozumnou mikroekonomickou restrukturalizaci a racionalizaci.
Nejde o nic nového. Ve světě existují sítě malých, flexibilních a technologicky agilních podniků, regionálně pojatých a lokálně rozvíjených, které neodvozují své úspěchy z (cizího) finančního kapitálu, ale od znalostí, schopností, inovací, adaptability, pružnosti a podnikavosti lidských bytostí. Vytvářet konkurenční východy ČR mohou jen takovéto individuální a lokální schopnosti, ne masová výroba námezdních "nádeníků".

5.3.1 Ekonomický rozvoj

Ekonomický rozvoj doporučujeme řešit s výhledem užití inovativních pracovních metod se zaměřením ekonomiky na využití silné stránky regionu tj. přírodního prostředí.. Zároveň však tento ekonomický rozvoj musí bezpodmínečně splňovat limity využití území. A to z pohledu ochrany přírodního prostředí v zájmovém území CHKO, ochranných pásem a ochrany zemědělského a lesního půdního fondu.

Kooperace

Současný stav rozvoje informačních technologii nabízí nové modely pro rozvoj venkova, eventuelně přináší do modelů již známých novou kvalitu a umožňuje mnohdy jejich renesanci. Přitom zcela nové možnosti se mnohdy prolínají s uplatněním známých metod na nové kvalitě
V oblastí metod již uplatňovaných je třeba zmínit především otázky kooperace podnikatelských subjektů. Tyto organizace sehrávali v té době důležitou roli a umožňovali navýšit přidanou hodnotu zemědělských produktů přímo na venkově a udržet tak část zisku ze zpracování přímo na venkově.
Úspěšné sítě malých podniků jsou založeny na několika zcela zásadních předpokladech spolupráce - na důvěře, iniciativě, schopnostech a flexibilitě. Všechny se staly v ČR úzkým profilem. Přesto není jiného východiska: neobnovíme-li tyto potřebné rysy moderního podnikání aspoň v některých regionech , konkurenti z EU nás prostě „převálcují“.
Na druhé strany by takové sítě představovaly paralelní ekonomiku, která by byla schopna vytvářet nové pracovní příležitosti, absorbovat nezaměstnanost a soustřeďovat ty nejlepší schopnosti a konkurenčně-podnikatelskou dravost v ČR. V dobách růstu by se takové sítě mohly stát zdrojem kvalifikované a nebyrokratické pracovní síly na světové úrovni.
V každém případě se však ukazuje, že pro udržení života a výroby na venkově je rozvoj kooperačních struktur nezbytností. V Evropě v současné době existují různé formy spolupráce, lze tudíž vycházet z konkrétních zkušeností. Spolupráce probíhá na úrovni nákupu a odbytu, sdružení mohou být oborová nebo regionální (Itálie, Francie) nebo např. logistická umožňující optimální využití zemědělské techniky (Německo). Do těchto odzkoušených struktur může přinést v současnosti novou kvalitu uplatnění moderních technologii na bázi Internetu, eventuelně mobilní komunikace. formou e – commerce a e-work. Zde je možnost poměrně rychle srovnat s Evropou krok, neboť tyto metody jsou nové i v zemích EU.

5.3.2 Homeworking

Rozvoj informačních technologii však nabízí i další možnosti renesance života na venkově. Současný stav technologii nabízí např. možnosti home workingu (e- working, tele-working), kdy pracovníci některých profesí mohou vykonávat značnou část svých činností z domu a denní přítomnost v kanceláři se ukazuje jako nepotřebná
Rozvoj e-commerce umožňuje přemístit i řadu obchodních aktivit ven z velkých měst, mohou to být např. cestovní kanceláře, a to především ty, které jsou zaměřeny na aktivní cestovní ruch. Obchodování s různými komoditami, především pak s těmi, které přirozeně pochází z venkovského prostoru (zemědělské a lesnické).

5.4 Multifunkční zemědělství a užití půdy

Multifunkční charakter zemědělství a půdy (MFCAL) zahrnuje širokou škálu enviromentálních, ekonomických a sociálních funkcí spojených se zemědělstvím a odpovídajícím využitím půdy. Tento koncept je založen na předpokladu, že zemědělské systémy jsou striktně multifunkční a vždy plní více než jejich primární funkci produkci potravin. Analýza multifunkčního charakteru přispívá k pochopení možných vazeb a součinností a muže napomoci uplatňování trvale udržitelného rozvoje v zemědělství a oblasti venkova.

- Základy pro principy MFCAL vytyčil jednak konference v Rio De Janeiro v roce 1992 a Agenda 21, které vytyčily principy udržitelného zemědělství a rozvoje venkova (SARD) a Římska konference o světovém zabezpečení potravin v roce 1996. Tyto principy byly v letošním roce shrnuty na konferenci v Maastrichtu pořádané pod záštitou FAO.

Ze shrnutí a závěrů této konference lze vyvozovat i možnosti uplatňování principů MFCAL u nás. Principy MFCAL stojí na:

- rozšíření ohniska poskytovaných služeb ze sektoru zemědělství na společnost jako celek
- - vytvoření rámce pro komparativní rozšíření spolupráce a vazeb mezi různými funkcemi zemědělství a spojeného využití půdy
- vyzkoušení dynamických vazeb mezi venkovskými a městskými prostory v různých měřítcích
- akceptování různé škály podmínek od původní venkovské společnosti, která byla zaměřena na produkci potravin a dalších produktů až po vysoce industrializované společnosti, s malou venkovskou populací a nízkým podílem na národním důchodu.

V rámci tohoto byly vytvořeny různé scénáře pro oblasti s rozdílnými podmínkami. Pro Českou republiku se jako základní jeví dva scénáře.

Pro oblasti s intensivní zemědělskou výrobou:

- omezení znečištění způsobovaného zemědělstvím a chovem zvířectva
- snižování ceny produkce užíváním moderních technologii a užívání takových chemických vstupů, které jsou v souladu s potenciálem ekosystému
- diversifikace produkce v oblastech, kde vede přílišná specializace ke vzniku ekologických rizik
- podpora recyklace odpadů jako zdrojů bioenergie a využívaní biochemických vstupů

Pro oblasti, kde nejsou optimální podmínky pro zemědělskou výrobu, ale které přesto mají charakter venkovských regionů:

- podpora turistiky (především venkovské turistiky a agroturistiky)
- udržení venkovské výroby
- ochrana přírodních zdrojů – kvality vody, prostředí pro ochranu přirozené flory a fauny
- diversifikace zemědělství a lesnictví směrem k produkci obnovitelných zdrojů energie
- reforestrace
- zlepšení způsobu sklizně
- zvyšování biodiversity
- zaměření produkce na místní spotřebu

V rámci realizace projektu se chceme zaměřit na následující úkoly:

- porovnat stav u nás a v EU
- na vybraných regionech s různý provést komplexní vyhodnocení podmínek a to jak enviromentálních, tak i ekonomických, sociálních a kulturních.
- pro dané lokality navrhnout optimální uplatnění principů MFCAL a vyhodnotit vliv jejich uplatňování.
- pro úspěšnou realizaci tohoto projektu je navržen tým složený jak z výzkumných pracovišť, tak servisních organizací a i podnikatelských subjektů v regionech.

Cíle MFCAL lze členit na cíle globální, orientované zhodnocení stávajícího stavu a na vybudování infrastruktury, která bude napomáhat obyvatelstvu v daném regionu v procesu přípravy na začleňováni se do EU. Toto musí probíhat v navazování mezinárodních spoluprací, v ochraně životního prostředí a v globální podpoře rozvoje života v regionu. Jedná se podporu zemědělství, turistického ruchu, přístupu k informacím apod.
Lokálním cílem tohoto projektu bude na konkrétních obcích, zemědělských podnicích a zpracovatelských podnicích demonstrovat možnosti rozvoje života na venkově. Kromě plnění těchto základních bodů navrhujeme vypracovat i speciální modelový program pro zajištění rozvoje farem v regionu, které by vycházely z poznatků získaných v EU.

- Pro řešení těchto výše uvedených základních bodů budou navrhujeme uplatnit následující postup: hledání alternativních strategií rozvoje území s přihlédnutím k jeho přírodnímu a sociálně ekonomickému
- potenciálu, poloze území v těsném zázemí metropolitní aglomerace a analýze současných trendů transformace.
- využitím moderních forem kamerálního a terénního výzkumu definovat hlavní problémy a limity rozvoje

- modelového území, stejně jako jeho vnitřní rezervy a zdroje. Akceptovat přitom jako východisko ideu trvale udržitelného života, to jest takový přístup, který koordinuje interakci společnosti a přírody v území v dlouhodobé perspektivě.
- charakterizovat stav a případné možnosti rozvoje zemědělství v oblasti jak ve sféře produkční, tak v ostatních funkcích, které zemědělský podnik v krajině plní nebo by plnit měl.
- analyzovat přírodní prostředí a jeho vliv na současný a perspektivní stav zemědělství v oblasti, respektive stav a vývoj jednotlivých složek sociálněekonomické sféry jako prostředí,v němž jsou současné a perspektivní funkce zemědělství realizovány.

Cíle projektu v zadání úkolu jsou stanoveny jako hledání optimálního vztahu mezi rozvojem sociálně ekonomických aktivit a ochranou přírodního prostředí s důrazem na trvale udržitelný rozvoj a ekologickou stabilitu v konkrétním území

.Pro přímou podporu hospodaření na farmách navrhujeme rozpracovat následující postup, který by se měl i prakticky ověřit:

- zlepšení ekonomiky podniků a životního prostředí subvencováním investic do staveb, do zlepšení hodnoty pozemků a chovu hospodářských zvířat, spojených s doplňkovými iniciativami na udržení nebo zlepšení životního prostředí.
- podpora rozvoje dalších aktivit (jako agroturistika, venkovská turistika, sportovní aktivita apod.)
- podpora odbytu na úrovni farmy.

Tímto opatřením jsou podporováni výrobci, kteří chtějí využít nové nebo měnící se tržní příležitosti, aby maximalizovali své tržby. Podpora prodeje bude zaměřena na dvě oblasti.

- na zvýšení přidané hodnoty individuálního podniku nebo skupiny podniků.
- na podporu adaptace marketingových struktur. (v dlouhodobějším horizontu)

Pro vlastní projekt bude také důležité zaměřit se i na problematiku tzv. druhého bydlení. Život na venkově je v ČR ve srovnání s jinými zeměmi velmi výrazně ovlivněn poměrně rozšířeným vlastnictvím objektů druhého bydlení (11 % rodin v ČR) a jeho mimořádným rozšířením mezi obyvateli metropole (27 % rodin). Druhé bydlení má bezesporu řadu kladných dopadů na participující obyvatele (životní styl, rekreační aktivity a zdravější způsob života aj.) i na některé služby, ať už poskytované v Praze, nebo v oblasti, kde je objekt lokalizován. Negativní dopady vidíme především v tom , že majitelé rekreačních objektů jsou „uživatelé“ území, ale nijak, nebo jen nepatrně se na jeho údržbě a obnově podílejí. Druhou skutečností je, že druhé bydlení ovlivňuje velmi negativně ostatní aktivity cestovního ruchu v území (pasantní návštěvnost,veškeré aktivita cestovního ruchu)) běžné v západoevropských zemích. Proto jako podstatné vidíme zaměřit se i na zapojení uživatelů rekreačních objektů do života venkova.

Cílem projektu však není pouze zajištění podpory pro výrobní aktivity,ale též obnova života na venkově. Snahou bude podpořit obnovu starých zvyků na venkově (poutí a pod), obnovit zde společenský život např. pořádáním koncertů, plesů apod. Jako důležité vidíme i obnovu spolkového života. Právě obnova společenského života na venkově může napomoci rozvoji venkova a i zapojení uživatelů rekreačních objektů do života na vesnici. I toto patřilo v minulosti do života na venkově.

5.5 Životní prostředí

Rozsahem a způsobem narušení i dosud přetrvávajícími nevhodnými formami hospodaření je zemědělská krajina Křemežské kotliny ukázkovým příkladem nevhodného hospodaření v podhorské pramenné oblasti, které je zároveň v rozporu s cíli ochrany krajiny CHKO. Je proto žádoucí, aby byla tato krajina postupně revitalizována a aby také byly „revitalizovány“ způsoby jejího využívání, a to v souladu s principy udržitelného rozvoje, strategie rozvoje regionu a plánu péče CHKO Blanský les a zejména pak z principů EU, formulovaných v plánu rozvoje zemědělství a venkova 2000-2006 v programu SAPARD. Oprávněně lze předpokládat, že možnosti plošné revitalizace jsou zde značné, a to i s ohledem na přírodní bohatství okolní krajiny, dochované i díky zřízení CHKO. Úspěšné vyřešení tohoto problému, jež bude trvat řadu let a vyžádá si nejen značné finanční náklady, ale také soustavnou práci s veřejností, však může vést k vytvoření funkčního krajinného celku, jedinečného rozsahem revitalizace krajiny podhorských pramenných oblastí v České republice.

Pojem pramenná oblast je chápán jako území, závislé v podstatě jen na srážkách, kde se vyskytují četné vývěry podzemní vody, včetně infiltračních území. Revitalizace krajiny pramenných oblastí sleduje cíle, jež ve svém souhrnu přispívají významně ke zlepšení vodního režimu a kvality povrchových i podzemních vod. Jsou to zejména:

1. Důrazná podpora funkcí, zlepšujících (stabilizujících) místní klima - obnova „lesních“ podmínek (podpora evapotranspirace – malého vodního cyklu; rozšíření porostů dřevin a víceletých kultur, omezení rozsahu celků orné půdy – to vše s příznivým vlivem na místní klima a tlumení dopadů extrémních projevů povětrnosti).

2. Zlepšení vodního režimu - obnova retenční a akumulační schopnosti krajiny, stabilizace odtoku, snížení odnosu látek z povodí.
3. Obnova půdy, narušené odvodněním a orbou (biologické, fyzikální a chemické vlastnosti půdy).
4. Protierozní ochrana půdy, spojená s celkovým zvětšením „drsnosti" krajiny, s podporou vsakování vody do půdy a omezením soustředěného povrchového odtoku (jeho rozptylování).
5. Obnova biodiverzity včetně budování ÚSES.
6. Vytvoření stabilního souladu mezi specifickými bio- a socioekologickými vztahy v revitalizované krajině (vytvoření systému, v němž jsou sladěny zájmy ochrany krajiny se zájmy místní komunity, a to v souladu s principy udržitelného rozvoje – LA21).

Zvláštním rysem revitalizace pramenných oblastí je značný rozsah zásahů do zemědělské půdy, v minulosti odňaté přirozenému účelu a funkcím.

5.6 Využití obnovitelných zdrojů energie na bázi produkce a využití biomasy

Společně s rozvojem alternativních zemědělských produkcí je třeba se zaměřit na její energetické využití v obcích a na rodinných farmách. . Toto opatření může zlepšit i ochranu ovzduší. V praxi toto bude znamenat uskutečnit rekonstrukce kotelen na fosilní paliva. Je otázkou finančních kalkulací navrhnout a výstavbu obecních výtopen na biomasu včetně rozvodů za spolufinancování uvedeného záměru společně s ČEA a SFŽP. Spotřebovat biomasu pro energetické využití se jeví účelné v místě, kde se vyrobí a tím ušetří náklady na dopravu a transformaci energie. Toto opatření je určeno pro rodinné farmy, zemědělské podnikatele a obce, které nejsou a ani v budoucnu nebudou plynofikovány i když se změnou cen bude zájem o tento způsob získávání tepelné energie u objektů, které jsou plynofikovány.. Předpokladem je stabilita rostlinné výroby v dané lokalitě, zaručující dostatek paliva tj. biomasy i v budoucnu.

EU předpokládá zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie z dnešních cca 6% na 12% celkové potřeby energií v roce 2010. V ČR byl v roce 1998 zanedbatelný podíl biomasy jako obnovitelného zdroje energie tj. méně než 1% z celkové potřeby energie. Situace se pomalu zlepšuje, na jedné straně je již realizována řada úspěšných demonstračních projektů, vyrábí se české kotle na spalování biomasy, ale na druhé straně chybí finanční prostředky na investiční záměry.

5.7 Rozvoj turistického ruchu

Turistický ruch pomáhá získávat nejen finance do státního rozpočtu, ale může v některých oblastech pomáhat řešit i sociální problémy. Je známe ze západní Evropy, že právě rozvoj venkovské turistiky pomáhá řešit řadu problémy v oblastech, kde není zemědělská výroba dostatečně efektivní. Jedná se především o horské a podhorské oblasti. Právě tomuto typu turistiky, který představuje zajímavou a finančně dostupnou variantu není v České republice věnována dostatečná pozornost.

V rámci projektu bude kladen velký důraz na rozvoj turistických aktivit, především venkovské turistiky agroturistiky. Agroturistika a venkovská turistika vůbec patří mezi nejpomaleji se rozvíjející oblasti cestovního ruchu v České republice. Je to dáno jednak tím, že vzhledem ke své rozdrobenosti a individuálnímu charakteru nemůže tato skupina podnikatelů dost dobře obstát v tvrdé konkurenci profesionálních cestovních kanceláří a jednak tím, že příjmy z této činnosti netvoří hlavní zdroj obživy a tomu odpovídající možnosti vkládaných investic. Venkovský cestovní ruch nemá jen význam dalších příjmů pro přímého provozovatele, ale i společenský a ekonomický dopad na své okolí.

V současné době je venkovská turistika a agroturistika ponechána živelnému vývoji. V České republice došlo od roku 1990 k nárůstu ubytovacích kapacit v sídlech prakticky všech velikostí. Jejich kvalita je však velmi odlišná, mnohdy závislá na představách ubytovatele o požadovaném komfortu. Neexistuje kategorizace zařízení a jejich roztřídění podle vybavení. Někteří provozovatelé ubytovacích kapacit jsou napojeni na cestovní kanceláře různých typů nebo jsou sdruženi v různých regionálních svazech. Tyto svazy však mezi sebou nespolupracují a pokud ano, tak pouze více méně na základě nahodilých kontaktů. Zcela absentuje informační systém, který by turistovi, ať již tuzemskému nebo zahraničnímu, poskytl ucelené informace o regionu, ve kterém se nachází, o možnostech kulturního, sportovního i společenského vyžití, návrh turistických, cykloturistických a mototuristických tras. Jednotlivé obecní nebo městské úřady se s různou intenzitou snaží, podle zájmu svých radních o tuto problematiku, zřizovat informační střediska pro turisty.

Přesto se venkovská turistika stává v mnoha místech vítaným zdrojem příjmů. Nelze ale předpokládat, že špatný zemědělský podnik nebo individuálního vlastníka chaty či chalupy spasí zavedení služeb pro turisty, ale je možno předpokládat, že provozování této činnosti na profesionálním základě bude přínosem. Je také jasné, že dnes existuje

celá řada společností, které jsou schopny předávat zemědělským podnikatelům zahraniční a částečně i tuzemské zkušenosti k této problematice. Zatím však chybí koordinovanost, schopnost oddělit zahraniční poznatky v našich podmínkách neaplikovatelné pro odlišné ekonomické klima od skutečně progresivních poznatků vhodných pro naše podniky. Existuje celá řada sdružení, která však nekoordinují svoji činnost a vzhledem k určité řevnivosti mezi sebou si ani nevyměňují zkušenosti. Jejich členové tak ztrácejí o činnost zájem.
Výše popsaný stav má následující jevy:
Chybí:

- informace o možnostech vícedenních turistických tras a jejich zabezpečení rezervačním systémem na ubytování. S tím souvisí absence centrálního katalogu ubytovacích kapacit s jejich kategorizací.
- centrální katalog s uvedením kategorizace ubytovacích kapacit
- centrální informace o možnostech kulturního, společenského a sportovního vyžití.
- informace o možnostech rekreace pro rodiny s malými dětmi nebo naopak pro seniory.
- obce mají jen omezenou možnost informovat příležitostné návštěvníky o svých aktivitách ve prospěch cestovního ruchu.
- informační střediska pro turisty v obcích nebo na význačných turistických bodech , v současné době je nahrazují trafiky s prodejem pohlednic.
- poradenská služba pro zemědělské podniky a venkovské obyvatelstvo k budování jednoduchých ubytovacích kapacit s návazností na život na venkově.

Venkovský cestovní ruch nemá jen význam dalších příjmů pro přímého provozovatele, ale i společenský a ekonomický dopad na své okolí. Pomáhá udržet místní obyvatelstvo v krizových zemědělských oblastech a v regionech bez významné rekreační přitažlivosti. Odborníci poukazují na výpočty Evropské unie, podle kterých je 20x levnější pro daňové poplatníky udržet zemědělce na místě, než pomáhat lidem stěhujícím se za prací. Zvyšuje zaměstnanost mezi zemědělci, umožňuje jejich rekvalifikaci. Zachovává místní folklór a tradice, které se stávají lákadlem pro hosty. Nabízí vedlejší příjmy zemědělcům, a tím roste jejich životní úroveň.. Je zahrnutelný do integrovaného rozvoje obce. Při rozvoji infrastruktury v obci se musí počítat i s venkovským cestovním ruchem. Pohostinství se rozvíjí v těch usedlostech, kde to infrastrukturální podmínky umožňují, ale časem se tyto investice vrací nazpět. Je levnou a zdravou formou cestovního ruchu. Nejobvyklejšími hosty ve venkovském cestovním ruchu jsou rodiny s dětmi a starší lidé. Roste počet nemocných dětí v průmyslových oblastech, které potřebují mít blíž k přírodě. Vzhledem k tomuto vývoji vzrůstá význam venkovského cestovního ruchu.
Zvyšuje vzdělání a životní úroveň lidí žijících na vesnicích či odloučených místech. Roste jejich náročnost vůči svému okolí i vůči sobě samým. Vznikají nová přátelství. Podnikání v oblasti venkovského cestovního ruchu představuje zdroj příjmů i pro samotnou obec, ve formě poplatků za " turistický ruch" a ubytovací kapacity.
Jako budoucí poskytovatelé agroturistiky a venkovské turistiky přicházejí v úvahu především drobní soukromě hospodařící zemědělci a jejich rodiny, kteří získali svá hospodářství zpět v rámci procesu restitucí, ale i v rámci transformačních procesů zemědělských družstev či privatizací státních statků. Ne všechny rodinné podniky postavené na základní zemědělské výrobě přežijí tvrdý konkurenční boj s velkými zemědělskými podniky, které se začínají konsolidovat a dosahovat prvních pozitivních výsledků v hospodaření. Další skupinou poskytovatelů agroturistiky jsou transformovaná zemědělská družstva, která nabyla různých právních forem podnikání (akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, obchodní družstva a společnosti). Některé tyto podniky mají stále ještě k dispozici řadu rekreačních zařízeních, která byla dříve určena pro rekreaci pracovníků. Základem je ale zachování alespoň základních podmínek venkovského cestovního ruchu jako je vedle poskytnutí zdravého životního prostředí venkova také individuální přístup k hostům, kontakt se zemědělskou výrobou (polními pracemi, hospodářskými zvířaty) i s místním obyvatelstvem pracujícím v zemědělství. Pro takové poskytování služeb venkovské turistiky a agroturistiky se stává nezbytným kvalitní výběr pracovníků, kteří budou přicházet do styku s hosty. Mezi poskytovateli a nabyvateli služeb musí být vytvořen kladný vztah hostitel - host.
Novou skupinu podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice jsou i podnikatelé, kteří začínají podnikat zcela " na zelené louce ". Vedle klasické turistiky se zaměřují i na poskytování speciálních služeb pro hosty, jako výuka jezdectví spojená s chovem koní, provozování golfových hřišť, rehabilitačních zařízení a poskytování speciálních kurzů. Všechny tyto aktivity je možné provozovat jen tehdy, pokud je zajištěna dostatečná poptávka většinou u finančně silnějších skupin hostů, mezi které nepatří v současné době jen zahraniční klientela. Jedná se většinou o investičně velmi náročné projekty, které jsou ve většině případů financovány pouze z vlastních zdrojů, neboť banky se staví k podobným projektům značně negativně. I když můžeme podobné podniky považovat u nás za pouhé kapky v moři, zahraniční zkušenosti s touto formou podnikání i první zkušenosti u nás ukazují, že tyto podniky perspektivu mají, ale nebude se samozřejmě jednat o hromadnou podnikatelskou činnost. Významné místo v této formě turistiky hraje i organizovaný cestovní ruch cestovních kanceláří. Základní nabídka těchto kanceláří spočívá v poskytování zprostředkovatelských služeb pro provozovatele venkovského turistického ruchu, a to služeb informačních, propagačních, marketingových a dalších, ale i v konkrétním poskytování vlastních či pronajatých objektů, které nebudou zaměřeny přímo na klasickou agroturistiku, ale na poskytování služeb venkovské turistiky.

Základem této nabídky služeb jsou různá soukromá rekreační zařízení ve formě venkovských chalup a chat, která ve své době měla své opodstatnění, ale v současnosti se stala pro své majitele příliš nákladnými. Výhodou takto poskytovaných služeb cestovními kancelářemi je vytvoření širokého spektra nabídky rekreačních venkovských i agroturistických služeb,bližší kontakt se zájemci o tento druh služeb, a to tuzemskými i zahraničními.
Vedle organizovaného cestovního ruchu cestovními kancelářemi začínají stále větší úlohu při rozvoji agroturistiky a venkovské turistiky hrát různá sdružení a spolky poskytovatelů služeb v této oblasti, která jsou výraznou pomocí pro začínající podnikatele ve venkovském cestovním ruchu. Svoji úlohu tato sdružení vidí v roli koordinátora, poradce, popř. ochránce agroturistické lobby.
Budeme-li chtít vytvořit kvalitní nabídku turistických služeb, musíme vycházet ze základního faktoru, který má na ni vliv, a to z poptávky. Klientelu v agroturistice a venkovské turistice z hlediska jejích požadavků a přání si můžeme rozdělit na tuzemskou a zahraniční. V současnosti se tyto skupiny od sebe liší, ale v budoucnu se požadavky obou skupin až na drobné přirozené rozdíly sjednotí. Pro české obyvatele je stále ještě typické využívat dovolených v zahraničí, které dříve nebylo snadné získat. Ale tento druh dovolených je samozřejmě finančně velmi náročný a ne každá rodina si jej může dovolit každý rok. Dalo by se říci, že daleko dosažitelnější klientelou pro naše poskytovatele služeb ve venkovské turistice a agroturistice je klientela zahraniční, neboť ta má vedle zájmu o rekreaci a poznání naší republiky i dostatečné zkušenosti s touto formou cestovního ruchu. Z toho ovšem plynou i její zvýšené nároky na kvalitu poskytovaných služeb. Tuto kvalitu však brzy bude požadovat i tuzemská klientela.

Mezi těmi, kteří využívají venkovskou turistiku a agroturistiku tvoří nejpočetnější skupiny rodiny s dětmi - dnes základní skupina hostů, senioři, sportovně založení hosté např. na jezdectví, tenis, pěší turistiku, dále hosté provozující své speciální koníčky, krátkodobí a víkendoví hosté, děti bez doprovodu a tělesně či duševně postižení hosté.
Tyto jednotlivé skupiny mají od těchto druhů turistiky různá očekávání, mezi která patří pobyt v přírodě, klidné venkovské prostředí, poznání života na vesnici, kontakt s rodinou hostitele, přátelská atmosféra, provozování sportovních aktivit, poznávání kulturních, historických a přírodních krás okolí.
Vlivem nového životního stylu se však mění i očekávání hostů. Do budoucna se budou hostitelé muset zaměřit na tato přání a požadavky hostů, ke kterým patří:

- aktivní sportovní činnost zaměřená na nové druhy sportů
- informační, poznávací a vzdělávací aktivity
- aktivity zaměřené na poznávání a ochranu životního prostředí.
- zdravá výživa založená na ekologicky čistých potravinách
- soukromí a čas pro děti, vlastní rodinu, přátele
- čas, místo a soukromí pro provozování koníčků
- individuální přístup k hostům, umění naslouchat hostům.

Služby v rámci agroturistiky si můžeme rozdělit na ubytovací, stravovací spojené s využitím volného času.
I v této nabídce lze očekávat řadu změn, které opět vycházejí nejen z vlivů technického pokroku ovlivňujícího technické vybavení ubytovacích, stravovacích kapacit i objektů spojených s využitím volného času, ale i z životního stylu, který nám nabízí dnešní doba.
Nároky na ubytování neustále rostou a tento vývoj se nevyhnul ani ubytování na vesnici. Kompletně vybavené pokoje s plným příslušenstvím (koupelna, sprcha, WC) se stávají samozřejmostí a hosté mají stále větší zájem o samostatné obytné jednotky, jako jsou chatky, sruby, prázdninové domy, ve kterých nacházejí požadované soukromí. Mnozí hosté jsou rádi odkázáni na vlastní zajištění z hlediska stravování, úklidu, rozhodování o volném čase. Proto je perspektivní v budoucnosti více využívat volné rekreační chaty a prázdninové chalupy. Již teď o ně zahraniční klientela, hlavně v pohraničních oblastech projevuje zvýšený zájem. Způsob stravování při poskytování agroturistických služeb má svá specifika, která vychází ze stravovacích zvyklostí hostů a jejich nároků na stravování během dovolené. Většina hostitelů nabízí svým hostům snídaně a večeře. Hosté se rádi ale o sebe starají sami co se týká vaření samého, ale rostou jejich nároky na kvalitu (ekologicky čisté potraviny, zvláště pak ovoce a zelenina) i originalitu (např. krajové speciality, ale i králičí maso či kozí mléko) potravin. Tomuto novému trendu se musí přizpůsobit vybavení prázdninových domů kvalitním kuchyňským zařízením.
Venkovský cestovní ruch nabízí svým návštěvníkům jedinečný zážitek, a to je příroda. I do budoucna se počítá s tím, že největším lákadlem pro hosty bude tento neodmyslitelný faktor venkovského cestovního ruchu. V dnešní době vysoce rozvinuté průmyslové společnosti nemá městský člověk velké možnosti být v blízkém kontaktu s přírodou.
I když se hostitelé snaží někdy až maximalistickým způsobem rozšířit nabídku jimi poskytovaných služeb spojených s využitím volného času, neměli by zapomínat na základní trendy v rozvoji těchto služeb, a to zachování individuality požadavků a přání jednotlivce, služby zaměřené na zlepšení duševního i fyzického zdraví, zajištění kolektivních i individuálního provozování aktivit, obnovu a udržování starobylých tradic regionu.
Právě obnova a udržování tradic regionu je nejvíce diskutovanou oblastí z hlediska využití zahraničních zkušeností. Nelze vytvořit jednotný typ provozování venkovského cestovního ruchu. Pokud host zvolí venkov za místo svých

prázdnin či dovolené, požaduje typické věci ve smyslu pravých, nefalšovaných místních tradic a zvláštností. Většina hostů dnes ráda cestuje, a proto se nechá ráda překvapit něčím zvláštním, neobvyklým. Z tohoto pohledu si i lépe zapamatuje prázdninové místo a je velká pravděpodobnost,že se tam budou návštěvníci rádi vracet či že jej doporučí svým známým.
Česká republika sice patří mezi turisticky zajímavé oblasti, ale počáteční boom po roce 1990 pozvolna klesá. Dokládá to i statistika cestovního ruchu, podle které v roce 1997 přicestovalo do České republiky 107,9 mil. zahraničních návštěvníků, což je o 1,4 % méně než v roce předchozím. Podle předběžných údajů dosáhly devizové příjmy za tři čtvrtletí loňského roku 2,7 mld. USD, a to je necelých 90 procent skutečnosti roku 1996. A právě tento nepříznivý trend může výrazně ovlivnit i venkovský cestovní ruch kvalitní nabídkou služeb. Avšak šance samotná nestačí. Konkurenční boj v rámci cestovního ruchu je velice tvrdý a chce-li v něm venkovská turistika obstát, musí dokonale využít všech svých předností, zkušeností a dostupných informacích. Samozřejmě, že to není možné bez propojenosti poskytovatelů služeb ve venkovském turistickém ruchu a všech státní správy (např. ministerstvo pro místní rozvoj, zemědělství) i společenských (Spolek pro obnovu venkova, Sdružení podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice, Klub českých turistů) a organizací, kterých se tato problematika týká. Jejich důležitým úkolem je, poskytovat venkovským hostitelům základní podporu, informační a poradenskou činnost, ale i služby marketingového rázu, tzn. služby spojené se získáním klientely, s propagací nabízených služeb apod.
Nezastupitelné místo v rozvoji venkovského cestovního ruchu a agroturistiky mají i orgány místní samosprávy, neboť rozvoj agroturistiky a návazně i rozvoj v dalších nevýrobních podnikatelských aktivit na venkově může také pozitivně (i negativně) ovlivnit tvář vesnice. Jako součást cestovního ruchu obecně může přispět k tvorbě nových pracovních příležitostí, a tak i k tvorbě potřebných finančních prostředků na rozvoj obce regionu a krajiny.

6 NAVRŽENÁ OPATŘENÍ K ROZVOJI MIKROREGIONU PODKLETÍ

6.1 Základní přístup

Cílem je navrhnout taková opatření, která povedou ke komplexnímu rozvoji mikroregionu po všech jeho stránkách. Je nutné zajistit jednak rozvoj obecně prospěšné infrastruktury, podporovat rozvoj ekonomických aktivit v regionu, zajistit ochranu životního prostředí, hledat alternativní rozvojové programy, vytvářet příznivou situaci pro rozvoj turistického ruchu, napomáhat řešení společenských konfliktů a řešení konfliktů mezi obecními, celospolečenskými zájmy a zájmy jednotlivce, řešit konflikty mezi ekonomickým rozvojem a ochranou přírody, napomáhat přizpůsobení života v mikroregionu pravidlům EU, hledat cesty pro financování rozvojových programů. Důležitou roli je především napomáhat řešení problémů, kdy dochází ke střetu zájmu společnosti a jednotlivce. Pro tyto situace je nutno vytvářet takové podmínky, aby k uplatňování celospolečenských zájmů docházelo na ekonomických základech, tj. aby se pro jednotlivce stávalo ekonomicky zajímavým podporovat celospolečenské zájmy. Tyto principy jsou dnes uplatňovány i v pravidlech EU

6.2 Financování

Základním problémem pro zajištění jednotlivých prvků strategického rozvojového plánu je zajištění financování. Jak již bylo výše uvedeno, pro financování rozvojových aktivit bude v budoucnu nutno využít vnitřních a vnějších zdrojů. Přitom vnější zdroje by měly být použity především pro financování společenských zájmů a k nastartování ekonomických aktivit. Další rozvoj ekonomických by měl probíhat především za pomocí vnitřních zdrojů. Otázka přístupu k vnějším zdrojům je otázkou budování dlouhodobé koncepce v této oblasti a je nutná analýza všech možných zdrojů. Získávání těchto zdrojů je mnohdy náročné a obtížně dostupné především pro drobné podnikatele. Jako vhodné se jeví spolupráce s profesionální agenturou, která se zaměří na komplexní monitoring vnějších zdrojů (tuzemských a zahraničních) a na spolupráci při jejich získávání a i ve fázi realizace. Jako vhodné se jeví takový způsob spolupráce, kdy agentura bude finančně zainteresovaná na získání a realizaci prostředků. Tímto způsobem lze zajistit optimální spolupráci.

Ze zdrojů, které pro realizaci následných projektů přicházejí v úvahu je nutno zmínit:

- Tuzemské zdroje
  - Ministerstvo životního prostředí – fond životního prostředí
  - Ministerstvo zemědělství – dotace, *Státní podpůrný rolnický a lesnický garanční fond*
  - Ministerstvo místního rozvoje – program obnovy venkova
  - Ministerstvo práce a průmyslu – podpory drobného podnikání, zakládaní podnikatelských sítí, rozvojové programy
  - Ministerstvo sociálních věcí – podpora na vytváření pracovních míst
  - Ministerstvo kultury – fond kultury
- Zahraniční zdroje
  - PHARE
  - SAPARD
  - ISPA
  - 5 . rámcový program vědy a výzkumu
- Budoucí potenciální zdroje EU
  - CAP
  - Strukturální fondy

Navrhujeme provést analýzu všech těchto zdrojů a vytvořit základní informaci pro subjekty v regionu o možnostech čerpání z těchto zdrojů.

6.3 Příprava na vstup do EU

Jako jednu z důležitých priorit vidíme přípravu obyvatelstva i ekonomických subjektů na vstup do EU. Je nutno, aby před vstupem došlo k seznámení, co vstup do EU může přinést a jaká z něho mohou vzniknout omezeni. Pro tyto účely navrhujeme vypracování základních informačních materiálů, které mohou být např. publikovány v místním tisku, pořádání besed, eventuelně zajištění informací pomocí Internetu.

6.4 Rozvoj venkova

6.4.1 Rozšíření sítě veřejných vodovodů

Cílem je dokončit budování vodovodní sítě. Projekty obcí, zejména sdružení obcí a vodárenských společností financovat v rámci programů MZe a MMR.

6.4.2 Rozšíření kanalizačních systémů

Dobudování ČOV v obcích kde dosud nejsou. Na základě podnikatelských, příp. obecních projektů financovat realizaci v rámci programu SFŽP.

6.4.3 Údržba a budování venkovských cestních sítí

Cílem je zlepšení dopravní dostupnosti venkovských obcí a dopravní obslužnosti území rekonstrukcí a výstavbou místních komunikací splňujících dopravní normy Na základě projektů obcí, zejména obcí sdružených do mikroregionů financovat jednak z Programu obnovy venkova (POV při MMR), jednak z navrhovaného Státního silničního fondu (SSF při MDS).

6.4.4 Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti

Přispět k uchování venkovského stavebně-kulturního dědictví a zlepšit vzhled a životní prostředí venkovských sídel

Na základě projektů obcí na opravy a údržbu veškerých objektů ve vlastnictví obce (především školy, školky, tělocvičny, obecní úřady, prodejny, zdravotnická zařízení, drobné sakrální stavby, hasičské zbrojnice a další obecní majetek) financovat veřejně prospěšnou obnovu a údržbu venkovské zástavby. Pro financování využít zdrojů MMR, eventuelně SAPARD

6.4.5 Komplexní úprava veřejných prostranství

Zlepšit celkový vzhled veřejných prostranství, v předchozích obdobích zanedbávaných, vč. obnovy a revitalizace po novější výstavbě technické infrastruktury.

Na základě projektů obcí na úpravu veřejných prostranství, návsí, prostorů okolo škol, sportovních zařízení, vybavení parků a další míst financovat veřejně prospěšné úpravy ze zdrojů MMR, eventuelně SAPARD

6.4.6 Rekonstrukce místních komunikací, výstavba místních cyklistických a pěších stezek, rekonstrukce a výstavba veřejného osvětlení

Cílem je zlepšit stav místních komunikací automobilových (nezařazených do státní silniční sítě, cyklistických i pěších, v poslední dekádě výrazně zanedbávaných a zdevastovaných nedostatkem financí a výstavbou technické infrastruktury

Na základě projektů obcí na údržbu a opravu obecních komunikací a veřejného osvětlení (obce nejsou příjemci státního příspěvku na údržbu veřejných komunikací státní silniční sítě), na budování a obnovování místních cyklistických a pěších stezek financovat veřejně prospěšnou výstavbu z POV při MMR.

6.4.7 Podpora spolkové činnosti a udržování venkovských tradic

Cílem je udržení kulturních a historických tradic venkova

6.5 Investice na zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství

6.5.1 Nová organizace pozemků a zlepšení životního prostředí pozemkovými úpravami

Cílem je zlepšení organizace půdní držby, udržení přirozené úrodnosti půdy, úprava a zlepšení krajinného prostředí formou realizace pozemkových úprav. Nová organizace pozemků je základním předpokladem optimalizace uspořádání zemědělského půdního fondu vedoucí ke snížení nákladů a zvýšení ekonomické efektivnosti zemědělské výroby.
Nové uspořádání pozemků má vliv na udržení přirozené úrodnosti půdy (vhodná velikost, tvar a orientace pozemků patří mezi organizační protierozní opatření), úpravu a estetizaci venkovského prostředí, vytváří podmínky pro jeho multifunkční využití.
Realizace nového uspořádání pozemků k rozšíření možností pracovního uplatnění v zemědělství a tedy k udržení obyvatelstva na venkově .

6.5.2 Realizace společných zařízení ze schválených pozemkových úprav

Cílem je výstavba technických, vodohospodářských, zúrodňovacích a ekologických opatření. Realizace společných zařízení vytváří podmínky k racionálnímu hospodaření, k ochraně a zúrodnění půdního fondu, k zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability. Tím vytvářejí základní předpoklad pro udržení výrobního a ekologického potenciálu zemědělství. Realizace uvedených opatření s využitím místních materiálů, přispěje i k rozšíření nabídky pracovních míst, což spolu se zvelebením a zprůchodněním venkovské krajiny povede ke stabilizaci obyvatelstva na venkově.

6.5.3 Půdoochranný systém zakládání porostů

Program je určen na podporu konzervativních metod obdělávání půdy. Tyto metody přispějí ke zlepšení hospodaření s půdní vláhou a také zlepšení odolnosti půd proti vodní a větrné erozi. Zkušenosti s aplikací i s výzkumem konzervativního obdělávání půdy odhalují dlouhodobé blahodárné účinky těchto systémů na fyzikální, chemické a biologické vlastnosti půdy. Dochází také k výraznému snížení pojezdů po poli a k úspoře potřeby energie. Vyžaduje také výrazně méně techniky. Rychlost operací na půdě je výrazně vyšší.

6.5.4 Zakládání a obnova pastvin

Cílem je podpora chovu skotu v podhorských a horských oblastech a částečný přesun chovu skotu z oblasti intenzivního zemědělství do regionů s extensivním způsobem hospodaření. Podpora pastevního způsobu chovu skotu je jedním z ekonomických nástrojů, které by měly přesvědčit zemědělce, aby podnikali v těchto oblastech.

6.5.5 Opravy a odbahňování rybníků

postupné odstraňování starých zátěží výběrově podle veřejného a vodohospodářského zájmu.

Cílem je zvyšování retenční a akumulační schopnosti krajiny, ochrana území proti povodním a zlepšování možností pro rozvoj turismu.Uvedená opatření povedou ke zvyšování retenční a akumulační schopnosti krajiny, ke zpomalení odtoku vody z krajiny, ke zvýšení bezpečnosti vodních děl a území pod nádržemi a ke zlepšení kvality životního prostředí.

6.5.6 Zvýšení přidané hodnoty lesnických výrobků

Cílem je zvýšení konkurenceschopnosti, rozvoj pracovních příležitostí na venkově, zlepšení místního zhodnocení a tržní uplatnění les. výrobků, podporování spotřeby dřeva jako obnovitelné, ekologicky příznivé a mnohostranně využitelné V současné době je exportováno především surové dřevo, které v sobě nese pouze malý podíl lidské práce.

6.5.7 Investiční dotace chovatelů na dodržení norem EU

Cílem je umožnit bezproblémový přechod na technologie neodporující předpisům pro chov hospodářských zvířat v zemích EU. Po vstupu do EU bude nutno dodržovat i předpisy tam platné. Při nutnosti změn chovatelských technologií (např. drůbež, králíci, apod.) bude mít chovatel možnost se uvedeným způsobem novým zákonům přizpůsobit.

6.6 MFCAL

6.6.1 Zalesňování zemědělsky nevhodných oblastí

Cílem ke snížení intenzifikace zemědělské výroby, údržba a tvorba krajiny (krajinná architektura), podpora zaměstnanosti ve venkovském regionu. V současné době převažuje zalesňování lesních půd v rámci obnovy lesa. V posledních letech se stal útlum zemědělské produkce aktuální a lze očekávat, že výměra zalesňovaných zemědělských pozemků poroste.

6.6.2 Úpravy vláhových poměrů v krajině

Cílem je zlepšení vláhových poměrů zejména zadržením vody v krajině, bezpečným odváděním přívalových vod, protipovodňová ochrana. Zjištění dostatku nebo omezení přebytku vody pro potřeby zemědělské produkce. Omezení extrémních stavů vláhového režimu krajiny. Snížení škod v území. Zlepšení mikroklimatu v území včetně dotace mokřadních biotopů. Možnost koordinace aktivit jiných resortů (např. revitalizace toků, využití zaplavovaných území).

6.6.3 Vybudováním původních protierozních zábran snížit následky větrné a vodní eroze

Uvedené opatření umožní snížit následky větrné a vodní eroze, jimiž je postiženo cca většina orné půdy v mikroregionu.. Vybudováním protierozních opatření nejen zachránit zemědělskou půdu, ale zlepší se výrazně i vzhled krajiny a ochrana životního prostředí. Zároveň se podaří i zvýšit zaměstnanost v postižených lokalitách.

6.6.4 Ochrana, revitalizace, konzervace a dekontaminace půdy

na základě víceúčelové produkce rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě jako významného ekostabilizačního faktoru a zdroje surovin

Cílem je podpořit co nejširší rozšíření porostů vhodných rychle rostoucích dřevin (RRD) v krajině jako vhodnou formu obnovy základních funkcí krajiny (půda, vodní režim atd.). Bude významně podpořena potlačená funkce dřevin v krajině, zlepšena kvalita vody a půdy. Rozšíření diverzity činností a podpora zaměstnanosti.

6.6.5 Podpora výsadby autochtonních druhů volně rostoucích dřevin

Cílem je soustavně obnovovat zaniklou rozptýlenou zeleň a stromořadí v Na základě podnikatelského záměru (vlastníci pozemků, nájemci a pověřené osoby, provozující zemědělskou činnost, družstva pro KPÚ) podpora výsadby dřevin ve volné krajině, a to mimo projekty KPÚ, ÚSES a Program péče o krajinu MŽP; výsadba na lokalitách s omezenou využitelností pro zemědělskou výrobu, na hranicích parcel, podél zemědělských komunikací, silnic apod. Je nezbytné soustavně podporovat všestranné funkce dřevin ve volné krajině (vliv na vodní režim, místní klima a biodiverzitu). Lze předpokládat žádoucí příznivé ovlivnění rázu krajiny a podmínek pro myslivost. Podpora zaměstnanosti.

6.6.6 Podpora rozvoje technologií ke zpracování odpadní dřevní hmoty, její vrácení do lesa a využití k energetickým účelům

Cílem je zpracování odpadní dřevní hmoty, její úklid a následné využití, vyšší zaměstnanost ve vazbě na lesní hospodářství, pozitivní dopad na ekologii a ochranu přírody. O úklid klestí a ostatních sušin se prakticky nikdo nestará, popřípadě se před výsadbou pálí. Technologické zpracování této odpadní dřevní hmoty, např. pomocí mobilního štěpkovače možné její vrácení do lesního ekosystému, popřípadě její energetické využití.

6.7 Životní prostředí

6.7.1 Krátkodobá opatření

Práce *technické povahy*, jejichž realizací se upravuje ekotop do potřebných kvalitativních parametrů (především z hledisek morfologie, půdy a vodního režimu; jedná se především o terénní úpravy - stavební úpravy toků, úpravy terénu apod.) a *biotechnická opatření* (zatravnění, zalesnění, výsadba zeleně a j.); veškerá tato opatření vytvářejí podmínky pro další dlouhodobý proces obnovy funkcí krajiny a vývoje jednotlivých společenstev.

6.7.2 Dlouhodobá opatření

Biotechnologická opatření, management krajiny; v návaznosti na předchozí úpravy vlastností krajiny jsou prováděny dlouhodobé činnosti - péče o vznikající společenstva, vhodná agrotechnická opatření, postupná reintrodukce organizmů, údržba dřevin atd.

Všechny revitalizační úpravy svými účinky zároveň vytvářejí podmínky pro postupný vývoj vhodných interakčních prvků ÚSES (meze, revitalizované – renaturalizované záchytné příkopy, obnovené malé toky, tůně nad mezemi - poldry apod.), případně i nových biocenter (např. mokřady). Zejména v případě komplexních revitalizačních úprav, prováděných na zemědělské půdě v CHKO, je vhodné navržení takového způsobu hospodaření (managementu), které umožní vytvoření stabilních biocenter antropicky podmíněných.

Krajina je systém, který se neustále vyvíjí, a to v časových měřítcích, daleko přesahujících délku lidského života. Obnova jejích základních funkcí (revitalizace) je dlouhodobý proces, který lze pouze odstartovat, usměrnit a případně i urychlit; i přes značnou schopnost krajiny reagovat na některá revitalizační opatření však může tento proces trvat i desetiletí (obnova půdních podmínek i staletí).

Při plošné revitalizaci krajiny je nutný systémový přístup, respektující požadavek komplexní revitalizace pramenných oblastí (povodí), v jejímž rámci revitalizace jednotlivých toků (event. nádrží) je až finální záležitostí. Z hlediska dlouhodobého procesu revitalizace neexistuje „malá“ či „nevýznamná“ revitalizační úprava (každý nový strom či několik čtverečních metrů mokřadu mají značný význam).

V zájmu úspory finančních prostředků by projekty plošné revitalizace krajiny měly v maximální míře využívat přirozených procesů, které v podhorské krajině začnou probíhat téměř okamžitě po provedení základních stavebních úprav, vytvářejících podmínky pro zlepšení vodního režimu. Směry přirozeného vývoje vegetačního krytu (vhodné kulturní porosty, přírodě blízké porosty) v různých vlhkostních podmínkách je žádoucí ověřit v rámci modelového projektu.
Vzhledem k tomu, že plošná revitalizace krajiny podhorských pramenných oblastí je závažným zásahem do krajiny s dlouhodobými společensko – ekonomickými důsledky, je žádoucí projednat základní koncept revitalizace krajiny s veřejností mikroregionu. Bez společenského konsensu je plošná revitalizace krajiny značně problematická. Je žádoucí, aby zájem o revitalizaci krajiny byl zahrnut do strategických dokumentů rozvoje jednotlivých regionů.

Z hlediska obnovy základních funkcí krajiny se jeví jako žádoucí využití různých forem zalesnění pramenných oblastí. Proto je vhodné tuto variantu vždy brát v úvahu a podle možností ji jako součást revitalizačních opatření využít.
Významným argumentem, který lze využít proti přirozené nedůvěře a odporu vlastníků pozemků (zejména zemědělců) proti revitalizačním zásahům na zemědělské půdě, je realizace modelového projektu, který poslouží pro demonstraci výsledků revitalizačních opatření, možností dalšího hospodaření na revitalizovaných pozemcích a zapojení zemědělců do procesu péče o krajinu.

6.7.3 Základní revitalizační opatření

- Úpravy odvodňovacích soustav – jílové clony;
- Navrácení přirozeného charakteru malého vodního toku s doprovodnou výsadbou zeleně,
- Budování protierozních mezí, hrází, mokřadů a suchých poldrů;
- Budování zasakovacích drénů;
- Výsadba stromů v krajině;
- Využití porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě;
- Využití poruch odvodnění;
- Zatravnění, zalesnění;
- Jílové nebo dřevěné přehrádky.
- Malé vodní tůně jako biotopy pro obojživelníky a vodní flóru.

6.8 Ekonomika

6.8.1 Sdružování drobných výrobců

Sdružování drobných výrobců by mělo pomoci při racionalizaci některých obchodních činností, a tím zvýšit konkurenceschopnost těchto výrobců proti rozhodujícím dodavatelům. Drobní výrobci se obtížně prosazují v síti obchodních řetězců. Malý objem produkce neumožňuje obchodovat dostačujícím sortimentu zboží. Sdružení výrobců přispívá ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

6.8.2 Zakládání odbytových organizací výrobců

Zajištění plynulého zásobování trhu společným produktem a to i při výkyvech ve výrobě tak, aby nedocházelo ke zbytečným fluktuacím v cenám a následovně v důchodech zemědělců. Zemědělští prvovýrobci nejsou rovnoprávní partneři vzhledem k roztříštěnosti výroby na vstupu při vyjednávání vůči zpracovatelům a silným obchodním řetězcům. Uvedená nepříznivá situace zemědělských prvovýrobců má přímý dopad na ekonomické podmínky dodávek zemědělských výrobků, kteří docilují nižší prodejní ceny a nevýhodné podmínky při splatnosti pohledávek u odběratelů. Z prohlubující se nevýhodné ekonomické situace vlivem nedostatku finančních prostředků z tržeb jsou prvovýrobci nekonkurenceschopní.

6.8.3 Zvýšení přidané hodnoty opracováním u výrobců,

uplatnění zpracovatelských technologií v zemědělství, produkce širšího sortimentu výrobků s předpokladem uplatnění na trhu potravin, využití kapacit ve vícesměnném provozu.
Cílem připravit nové výrobky s vyšším podílem přidané, tak, aby výrobek byl vhodný pro rychlou úpravu pro spotřebitele.

6.8.4 Zřizování drobných zpracovatelských kapacit

navazujících na zemědělskou prvovýrobu v oblastech s nevyvinutým potravinářským průmyslem a výrobou krajových specialit
Dosáhnout rychlé zásobení trhu čerstvými produkty především v oblastech turistického ruchu a využít výrobu značkových či krajových specialit, dosáhnout zřízení drobných zpracovatelských kapacit, které by podpořily vedle základního sortimentu čerstvých potravinářských produktů i výrobu krajových specialit. Zřizováním těchto malých zpracovatelských kapacit by se podpořil rozvoj malého a středního podnikání především v atraktivních oblastech národních parků, chráněných krajinných oblastech a v oblastech s vyšším cestovním ruchem.

6.8.5 Tradiční výroba

např. komercionalizace výroby sedlické krajky a další

Cílem je udržení kulturních a historických tradic venkova. Podpora povede ke udržení a vzniku nových pracovních příležitostí. Obnova, zachování a rozvoj specifického charakteru venkovských oblastí vede ke zvýšení ochoty obyvatel zůstat na venkově a k zajištění perspektivy vesnic. Kulturní a historické tradice také zvyšují atraktivitu daného území a přispívají tak k rozvoji turismu v těchto oblastech.

6.8.6 Podpora uplatnění nových principů e-commerce a e- work

Nové metody práce, které nevyžadují specielní prostory, založené na principu internetu mohou vytvořit nové pracovní příležitosti v oborech, které dosud nebyly v regionu uplatněny

6.8.7 Vytvoření informačních systémů pro marketing a odbyt výrobků v regionu

Vznik odbytové politiky a center pro společnou mediální reklamu a pronikání informací od prvovýrobce k zákazníkovi. Je nutno v rámci společné odbytové politiky ovlivnit přístup zákazníka ke k místním produktům

6.9 Turismus

6.9.1 Rozvoj turismu ve vybraných regionech, snížení rizik v turismu

zlepšení turistických stezek za účelem zvýšení počtu návštěvníků a prodloužení doby pobytu, rozvoj rekreačních aktivit, zvýšení propagace území, rozvoj cykloturistiky

Cílem je umožnit zemědělským podnikům realizovat kombinované příjmy a přispět tak k zachování a rozvoji agrární struktury. Podpora se zaměří na vytvoření ubytovací možnosti pro prázdninové rekreanty u malých ubytovatelů (kapacita zařízení do 15 lůžek) vybudováním, rozšířením a vybavením pokojů pro turisty a prázdninových bytů. Dále pak na zřízení venkovních zařízení pro zvýšení aktivit dovolené na venkově. Vytváří se možnost využít stávající, částečně nevyužívanou stavební substanci. Povede to i ke vzniku nových pracovních příležitostí. Agroturistika navozuje další zdroje příjmů, např. formou přímého odbytu ovoce, zeleniny, ostatních zemědělských produktů, ručních prací apod.